

Pilotní ověření návrhu nové metodiky hodnocení výzkumných organizací

Závěrečná zpráva

Vlastimil Růžička, Vladimír Majer,
Tomáš Kopřiva, Petr Vorel,
Hana Bartková,
Andrea Weinbergerová

V roce 2015 bylo realizováno pilotní ověření metodiky hodnocení výzkumné činnosti, kterého se účastnilo dvanáct výzkumných organizací působících dominantně ve dvou oborech, chemie a historie. Hodnoticí panely rozdělené do tří hlavních a devíti oborových panelů, v nichž pracovalo pětatřicet zahraničních a šest domácích expertů, vypracovaly hodnoticí zprávy pro třicet jedna přihlášených oborově specifických výzkumných jednotek. Klíčovým výstupem pilotního ověření jsou komentáře od hodnotitelů i hodnocených institucí využitelné pro přípravu celoplošného hodnocení výzkumných organizací v České republice.

Pilotní ověření návrhu nové metodiky hodnocení výzkumných organizací

Závěrečná zpráva

říjen 2015

Tento dokument byl zpracován v rámci Individuálního projektu národního pro oblast terciárního vzdělávání, výzkumu a vývoje „Efektivní systém hodnocení a financování výzkumu, vývoje a inovací, CZ.1.07/4.1.00/33.0003“. Projekt byl realizován Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy a financován prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu České republiky.

Shrnutí

Tento dokument shrnuje výsledky pilotního ověření metodiky hodnocení výzkumné činnosti (dále jen „pilotní ověření“) vycházející ze závěrů a doporučení Individuálního projektu národního „Efektivní systém hodnocení a financování výzkumu, vývoje a inovací“ (dále jen „IPN Metodika“). Pilotní ověření bylo realizováno expertním týmem „klíčové aktivity 4 – Pilotní ověření“ (dále jen „KA4“) IPN Metodika v průběhu roku 2015. Jeho cílem bylo posoudit všechny procesy navržené metodiky hodnocení výzkumné činnosti podle návrhu vypracovaného britskou společností Technopolis Group za podpory Technologického centra Akademie věd ČR, NIFU (Nordic Institute for Studies in Innovation, Research and Education) a InfoScience Praha (dále jen „TP“) popsáno v rozsáhlé studii „Metodika hodnocení ve výzkumu a vývoji a zásady financování“ (dále jen „Metodika“) a upraveného podle připomínek z veřejných konzultací, závěrů z malého pilotního hodnocení a podle vlastních zkušeností členů týmu KA4 z analogických hodnocení.

Pilotní ověření se podařilo realizovat v plném rozsahu, přestože časové i technické podmínky ke splnění tohoto zadání nebyly optimální. Při zahájení pilotního ověření počátkem roku 2015 ještě neměl realizační tým KA4 k dispozici konečné závěry a doporučení z předchozího malého pilotního hodnocení, které proběhlo v rámci širšího oborového spektra v předchozím roce 2014 a bylo plně realizováno TP; závěry z malého pilotního hodnocení byly zveřejněny až v květnu 2015. Navíc některé metodické postupy nebyly při časových omezeních realizovatelné podle původního návrhu. Realizační tým KA4 proto po konzultaci s týmy ostatních klíčových aktivit IPN Metodika (především KA2 – Systém hodnocení) a TP navrhl dílčí úpravy některých navržených postupů.

Tým KA4 neměl v době zahájení pilotního ověření k dispozici žádný funkční informační systém. Jako provizorní řešení byla využita platforma poskytnutá na základě dohody ze strany IT expertů ČVUT Praha. Byla vytvořena jednoduchá informační podpora, která se osvědčila jako funkční a pro potřeby pilotního ověření plně postačující. Pro budoucí celoplošnou realizaci Metodiky je však nutné před zahájením hodnotícího procesu včas zajistit vývoj a zprovoznění podstatně robustnějšího plnohodnotného a funkčně ověřeného informačního systému.

Zásadní krok v rámci pilotního ověření představovalo samotné vymezení testovacího vzorku. Pro pilotní ověření byly zvoleny jako hlavní testované obory „chemie“ a „historie“. Výběr těchto dvou vědních oborů umožnil ověřit, do jaké míry je hodnocení podle nové Metodiky vhodné pro zcela odlišné oborové skupiny. K dobrovolné účasti na pilotním ověření byl vyzván jen malý počet výzkumných organizací, které byly oborově co nejvíce homogenní, aby potřebný počet hodnotících panelů nebyl příliš velký.

Vybraných výzkumných organizací („*Research Organisations, RO*“), které byly osloveny a se svou účastí na pilotním ověření souhlasily, bylo celkem dvanáct. Typ organizací vědeckého výzkumu („*Scientific Research Organisations, ScRO*“) reprezentovalo sedm fakult čtyř veřejných vysokých škol z Brna, Českých Budějovic, Pardubic a Prahy a čtyři ústavy Akademie věd ČR (dále jen „AV ČR“) sídlící v Praze. Typ výzkumné organizace odvětvového výzkumu a podnikových služeb („*Industry & Business Services Research Organisations, IBRO*“) byl zastoupen dvěma soukromými výzkumně-technologickými institucemi („*Research and Technology Organisations, RTO*“) nacházejícími se v průmyslových zónách v Ústí nad Labem a Pardubicích. Typ organizací národních zdrojů („*National Resources, NatRes*“) byl reprezentován Národním archivem a Národním technickým muzeem, obojí se sídlem v Praze. Volba nadpolovičního počtu výzkumných organizací z Prahy byla dána především důvody organizačními. Mimořádné mzdové náklady, které testovaným institucím vznikly v souvislosti s jejich účastí v pilotním ověření, byly v rámci projektu smluvně hrazeny.

Vybrané výzkumné organizace figurovaly přímo jako hodnocené jednotky („*Evaluated Units, EvU*“), s výjimkou vysokých škol, kde hodnocenou jednotkou byla podle apriorní definice fakulta. Hodnocené jednotky v celkovém počtu 15 provedly podle zadaného klíče vnitřní rozdělení na oborově definované výzkumné jednotky („*Research Units, RU*“), kterých bylo 31. Při vytváření výzkumných jednotek byla respektována vnitřní organizační struktura hodnocených jednotek. V několika případech byla výzkumná organizace totožná s výzkumnou jednotkou. Výzkumné jednotky byly posuzovány v rámci tří vědních oblastí. Pro každou vědní oblast byly ustaveny tříčlenné hlavní hodnoticí panely (předseda cizinec, 2 členové nominovaní z řad domácích vědců a zástupců uživatelů výsledků VaV). Pro obory „chemie“ a „historie“, které byly hlavním objektem pilotního ověření, se jednalo o oborové hodnoticí panely čítající 5 nebo 6 členů, které bylo možno pokládat podle TP navržené Metodiky za kompletní. Pro ostatní obory, kde počet hodnocených výzkumných jednotek byl mezi jednou a čtyřmi, byly ustaveny redukované oborové hodnoticí panely (2 až 4členné). Hodnotitelský systém měl následující strukturu: Přírodní vědy (oborový hodnoticí panel „Chemie“ + 1 redukovaný oborový hodnoticí panel), Inženýrství a technologie (4 redukované oborové hodnoticí panely) a Humanitní vědy (oborový hodnoticí panel „Historie“ + 2 redukované oborové hodnoticí panely).

Personální obsazování hlavních i oborových hodnoticích panelů probíhalo v rámci pilotního ověření z časových důvodů nesystémově, a to na základě návrhů vzešlých jednak z doporučení TP (týmu KA4 byly poskytnuty seznamy potenciálních hodnotitelů), jednak od členů týmu KA4 a v některých případech též od hodnocených institucí. Cílem bylo především ověřit funkčnost systému, a to i při jisté improvizaci v tak zásadním rozhodnutí, jakým je výběr hodnotitelů. Tým KA4 pracoval v nepřiměřené časové tísní, což se projevilo i v tom, že výrazné procento oslovených zahraničních expertů účast na pilotním ověření odmítlo (většinou právě z důvodů časových a kapacitních). V rámci hodnoticích panelů se nakonec pilotního ověření účastnilo pětatřicet zahraničních expertů a šest odborníků domácích. Zahraniční experti pocházeli velkou většinou ze „starých“ členských zemí Evropské unie, menší část z jihovýchodní části EU či z východní Evropy. Určité komplikace vznikaly při stanovení výše odměny a jejím zdanění a rovněž při proplácení cestovních nákladů. Těmto záležitostem je třeba do budoucna věnovat mimořádnou pozornost a nastavit je podle standardů běžných ve vyspělých evropských zemích.

Základem pro hodnocení každé výzkumné jednotky, posuzované oborovým panelem, se stala tzv. sebeevaluační zpráva. V rámci pilotního ověření měl tento materiál podobu formuláře obsahujícího 63 různých položek. Tato zpráva s doplňujícími materiály se stala hlavním podkladem pro přiřazení kvalifikačních stupňů každé výzkumné jednotce na pětibodové stupnici (A až E) v rámci pěti kritérií: I Výzkumné prostředí („*Research environment and potential*“); II Členství v národní a globální výzkumné komunitě („*Membership of the global and national research community*“); III Excellence ve vědeckém výzkumu („*Scientific research excellence*“); IV Celková výkonnost výzkumu („*Overall research performance*“); V Společenská relevance („*Societal relevance*“).

V rámci sebeevaluační zprávy jednotlivé výzkumné jednotky také provedly vlastní výběr omezeného počtu výstupů výzkumné činnosti, které samy považovaly za nejvýznamnější. Pro tyto výstupy (šlo především o publikační výstupy základního výzkumu, ale též o výstupy aplikovaného výzkumu jako patenty, technologie apod.) měli členové oborových hodnoticích panelů k dispozici externí posudky. Pro nedostatek času byli nezávislí posuzovatelé excelentních výstupů také vybíráni nesystémově na základě přímých návrhů členů týmu KA4, a to tak, aby ke každému excelentnímu výstupu byly ideálně k dispozici dva externí posudky s kvalifikačním stupněm na pětibodové stupnici. Tohoto stavu se ovšem nepodařilo dosáhnout a do posuzování byli částečně zapojeni i členové panelů během zasedání v Praze. Získané kvalifikační stupně byly hlavním vodítkem pro hodnocení v rámci kritéria číslo III *Excellence ve vědeckém výzkumu*.

Hodnoticí panely měly dále k dispozici pro každou výzkumnou jednotku zvláštní bibliometrickou zprávu sestavenou týmem klíčové aktivity 1 IPN Metodika (Informační podpora) na základě dat získaných ze systému RIV¹ s návazným využitím nástrojů, které poskytuje *Web of Science*. Tato zpráva pak sloužila jako hlavní vodítko pro hodnocení v rámci kritéria číslo IV Celková výkonnost výzkumu.

V případě obou těchto materiálů se projevil výrazný rozdíl mezi obory věd exaktních (přírodovědnými a inženýrskými) a věd humanitních. U oborů exaktních věd odrážely jak výběr excelentních výstupů tak i bibliometrická zpráva hlavně údaje generované dlouhodobě vytvářenými oborovými datovými a hodnoticími systémy (*Web of Science*, *Scopus*). Pro humanitní obory jsou mezinárodní systémy tohoto typu prakticky nepoužitelné, neboť většinou nevidují a nehodnotí hlavní typy výstupů, kterými jsou u těchto oborů především odborné knihy publikované navíc častěji v jiných jazycích než v jazyce anglickém. Proto mělo pro humanitní obory větší váhu „peer-review“ hodnocení.

Sebeevaluační zprávy dokončily hodnocené instituce v průběhu dubna 2015; v průběhu května a června probíhalo zpracování bibliometrických zpráv a externích posudků excelentních výstupů. V průběhu května 2015 proběhly také kalibrační schůzky (vždy hlavní panel a předsedové oborových hodnoticích panelů). V červnu 2015 se členové oborových hodnoticích panelů věnovali tzv. distančnímu hodnocení, tedy vyhodnocení sebeevaluační zprávy a bibliometrické zprávy a přípravě individuálního hodnocení jednotlivých výzkumných jednotek. Nejintenzivnější část hodnoticího procesu proběhla na přelomu června a července 2015, kdy se členové všech hodnoticích panelů fyzicky účastnili v Praze hlavních jednání, která u každé skupiny oborů trvala přibližně týden. Informace, získané ze sebeevaluační zprávy, z bibliometrické zprávy a z posudků excelentních výstupů, kombinovaly oborové hodnoticí panely také s fyzickou návštěvou na vybraných posuzovaných pracovištích. Vzhledem k časové a logistické náročnosti byla návštěva realizována u zhruba jedné třetiny výzkumných jednotek RU. Tento proces dovolil ověřit reprezentativnost hodnocení výzkumných jednotek založeného výlučně na posouzení tří typů materiálů (sebeevaluační zprávy, bibliometrické zprávy a posudků excelentních výstupů), které je jedním z klíčových prvků Metodiky navržené TP.

Výstupem pilotního ověření se stala hodnocení všech výzkumných jednotek v rámci výše zmíněných pěti kritérií, a to kvalitativním stupněm a slovním komentářem. Na úrovni hodnocených jednotek byly vypracovány v součinnosti předsedů hlavních a oborových panelů i syntetické hodnoticí zprávy ve formě SWOT analýzy. Tyto výsledky nejsou určeny ke zveřejnění a sloužily jen k ověření funkčnosti celého systému. Pro tento účel měly větší hodnotu následné komentáře („feedback“), které realizační tým KA4 získal jednak od hodnotitelů (jak členů expertních hodnoticích panelů, tak i posuzovatelů excelentních výstupů), jednak od hodnocených institucí. Tento materiál obsahuje cenné podněty využitelné pro přípravu celoplošného hodnocení všech výzkumných organizací. Týkají se jak systému hodnocení jako celku, tak i dílčích fází pilotního ověření.

V celkovém hodnocení navržené Metodiky se poměrně zřetelně liší názory členů hodnoticích panelů (panelistů) na straně jedné a názory zástupců hodnocených výzkumných organizací na straně druhé.

Zahraniční členové hodnoticích panelů většinou doporučují navrženou Metodiku jako správný krok k zavedení evaluačních standardů, které jsou v mnoha evropských zemích již běžné. Zároveň označili systém založený na mechanickém bodovém hodnocení výstupů za ojedinělý a neodrážející plně vědeckou úroveň výzkumné jednotky.

Zástupci výzkumných organizací posuzovali novou Metodiku méně jednoznačně především pro její komplexnost a náročnost, přes dílčí a věcné námitky však vyhodnotili svou zkušenost ve většině jako přínosnou. Některé

---

¹ RIV, Registr informací o výsledcích, centrální informační systém pro výstupy ve výzkumu a vývoji v České republice.

z hodnocených výzkumných jednotek však v následné zpětné vazbě přiznaly, že pilotnímu ověření nevěnovaly takovou pozornost, jakou by si zasloužilo, pokud by z jeho výsledků vyplývaly i konkrétní, zejména finanční, důsledky. V zásadě nebyla zpochybněna obecná účelnost takového hodnocení a využití jeho výsledků pro samotné výzkumné organizace a jejich řízení. Vysoké náklady časové a finanční, spojené s aplikací navržené Metodiky, stejně jako výrazné nebezpečí subjektivního prvku uvnitř evaluačního systému, vyhodnotily tyto výzkumné organizace jako možné ohrožení stability financování výzkumu a vývoje. Toto stanovisko bylo výrazněji akcentováno v případě přírodovědných a inženýrských oborů, které mají vytvořen fungující systém mezinárodního hodnocení kvality publikačních výstupů. U oborů společenskovedních a humanitních je nová Metodika pokládána za rozhodně přínosnou, i když je poukazováno na skutečnost, že nezohledňuje dostatečně oborová specifika. Názory se rovněž liší podle typu výzkumných organizací. Zatímco hodnocené fakulty vysokých škol zaujímaly k nové Metodice postoj převážně kritický, u ostatních organizací převažoval náhled pozitivní. Toto bylo zvláště markantní u pracovišť AV ČR, která mají s evaluací typu „peer-review“ již dlouholeté zkušenosti.

Pilotní ověření jednoznačně splnilo svůj cíl a prokázalo, že doporučení TP získaná v rámci projektu IPN Metodika jsou využitelná jako základ pro budoucí hodnocení, avšak s určitými nutnými modifikacemi (viz Implementační doporučení projektového týmu IPN Metodika, kde je převzata i řada závěrů z pilotního ověření). Po dílčích úpravách a využití zkušeností z analogických systémů hodnocení jak podle „Metodiky 2013+“, tak i probíhajícího hodnocení ústavů AV ČR, je týmem KA4 IPN Metodika doporučeno nový systém hodnocení implementovat co nejdříve, v první zkušební etapě jen na vybraný segment výzkumných organizací, např. veřejné vysoké školy, s určitým avšak ne zásadním dopadem na úroveň jejich institucionálního financování. Tato přechodná etapa se jeví jako nutná a to z důvodů složitosti nového systému a finanční i časové náročnosti při jeho implementaci. Po úspěšném završení této etapy bude možné zavést celoplošný systém hodnocení a financování na všechny výzkumné organizace v České republice. Tým KA4 je si ovšem vědom toho, že zavedení nové Metodiky do celoplošné praxe bude v prvé řadě výsostným politickým rozhodnutím.

Obsah

1. Úvod	9
1.1 Cíle pilotního ověření	9
1.2 Výzkumné organizace, hodnocené a výzkumné jednotky v pilotním ověření	10
1.2.1 Doporučení pro registraci výzkumné jednotky	12
2. On-line podpůrný systém	13
2.1 On-line informační podpora	13
2.1.1 Doporučení pro informační systém	14
3. Sebeevaluační zpráva	16
3.1 Struktura a obsah sebeevaluační zprávy	16
3.1.1 Doporučení ke struktuře a obsahu sebeevaluační zprávy	17
3.2 Vyplňování sebeevaluační zprávy výzkumnými jednotkami	18
3.2.1 Doporučení pro vypracování sebeevaluační zprávy	19
4. Sestavování panelů	20
4.1.1 Doporučení pro obsazení expertních panelů a role jejich členů	23
5. Kalibrační schůzky	24
5.1.1 Doporučení ke kalibračním schůzkám	24
6. Bibliometrická zpráva	25
6.1 Odlišnosti proti návrhu TP	25
6.2 Problémy při zpracování bibliometrické zprávy	26
6.2.1 Doporučení pro bibliometrickou zprávu	26
7. Posuzování excelentních výstupů	27
7.1 Východiska	27
7.2 Provedení posouzení excelentních výstupů a organizační zabezpečení	28
7.3 Výsledky a zhodnocení	31
7.3.1 Doporučení pro posouzení excelentních výstupů	33
8. Práce panelů	34
8.1 Distanční hodnocení	34
8.1.1 Doporučení pro distanční hodnocení	34
8.2 Prezenční zasedání panelů v Praze	35
8.2.1 Logistika	35
8.2.2 Návštěvy na pracovištích („on-site visits“)	35
8.2.3 Doporučení pro návštěvy na pracovišti	36
8.2.4 Doporučení pro organizaci návštěv na pracovišti	37
8.2.5 Příprava hodnotících zpráv pro výzkumné jednotky RU a hodnocené jednotky EvU	37
8.2.6 Hodnotící zprávy pro obor a vědní oblast	40
9. Odměny	41
9.1 Panelisté	41
9.2 Posuzovatelé	41
9.3 Výzkumné resp. hodnocené jednotky	42
9.3.1 Doporučení pro odměňování	42
10. Komentáře k Metodice	44
10.1 Panelisté	44
10.1.1 Obecné otázky	44
10.1.2 Specifické otázky	46
10.2 Výzkumné resp. hodnocené jednotky (RU resp. EvU)	49
10.3 Posuzovatelé	54
11. Závěr	55
12. Seznam zkratk	57
13. Seznam samostatných doplňujících dokumentů	59

Seznam obrázků a tabulek

Obrázek 1	Harmonogram pilotního ověření	10
Obrázek 2	Přidělené kvalitativní stupně excelentních výstupů ve vědních oblastech	32
Obrázek 3	Počet udělených kvalitativních stupňů podle kritéria I „Výzkumné prostředí“	38
Obrázek 4	Počet udělených kvalitativních stupňů podle kritéria II „Členství v globální a národní výzkumné komunitě“	38
Obrázek 5	Počet udělených kvalitativních stupňů podle kritéria III „Excelence vědeckého výzkumu“	38
Obrázek 6	Počet udělených kvalitativních stupňů podle kritéria IV „Celková výkonnost výzkumu“	38
Obrázek 7	Počet udělených kvalitativních stupňů podle kritéria V „Význam pro společnost“	39
Tabulka 1	Seznam výzkumných organizací účastnících se pilotního ověření	11
Tabulka 2	Složení hlavních a oborových panelů pro pilotní ověření metodiky hodnocení VaVal	21
Tabulka 3	Složení panelistů podle země jejich rezidence	22
Tabulka 4	Celkový počet oslovených zahraničních expertů versus přijetí účasti	22
Tabulka 5	Příklad integrované zprávy o excelentních výstupech pro jeden panel	30
Tabulka 6	Příklad integrované hodnotící zprávy excelentních výstupů pro jednu výzkumnou jednotku RU	30
Tabulka 7	Přehled přihlášených excelentních výstupů podle vědních oblastí a výsledky jejich vyhodnocení nezávislými posuzovateli	31
Tabulka 8	Návštěvy na pracovišti	36
Tabulka 9	Denní odměna pro experty	41
Tabulka 10	Přímé a některé nepřímé náklady na pilotní ověření	42

1. Úvod

Tato zpráva shrnuje výsledky pilotního ověření metodiky hodnocení výzkumu, vývoje a inovací (dále jen „Metodika“), která vychází ze závěrů a doporučení Individuálního projektu národního „Efektivní systém hodnocení a financování výzkumu, vývoje a inovací“ (dále jen „IPN Metodika“) realizovaného Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Zpráva je členěna do jedenácti kapitol, z nichž prvních osm popisuje jednotlivé na sebe navazující procesy Metodiky a jejího pilotního ověření. Předposlední kapitola shrnuje komentáře k Metodice od členů hodnotících panelů a výzkumných a hodnocených jednotek účastnících se pilotního ověření. V poslední kapitole jsou pak ve zhuštěné formě uvedeny obecné závěry a doporučení využitelné pro úpravu a nastavení budoucí metodiky hodnocení výzkumu, vývoje a inovací. Tyto závěry a doporučení reflektují též výsledky diskuzí celého projektového týmu IPN Metodika během jednání ve dnech 1.–2. 10. 2015. Specifické závěry a doporučení vztahující se k dílčím rysům Metodiky a jim odpovídajícím procesům jsou uvedeny na konci každé odpovídající podkapitoly či kapitoly.

1.1 CÍLE PILOTNÍHO OVĚŘENÍ

Cílem pilotního ověření bylo ověřit všechny procesy navržené Metodiky podle návrhu vypracovaného společností Technopolis Group za podpory Technologického centra Akademie věd ČR, NIFU (Nordic Institute for Studies in Innovation, Research and Education) a InfoScience Praha (dále jen „TP“). Na rozdíl od malého pilotního hodnocení realizovaného TP na přelomu roku 2014 a 2015, které bylo provedeno na vzorku 17 výzkumných jednotek vymezených předmětem své převládající výzkumné činnosti na úrovni podoboru („*sub-field of science*“) a které využilo zjednodušené struktury a procesy hodnocení, bylo naším cílem ověřit všechny procesy do míry co nejvíce shodné se situací při celoplošné aplikaci Metodiky.

Pro realizaci pilotního ověření bylo k dispozici zhruba 7 měsíců, přičemž závěry malého pilotního hodnocení byly zveřejněny až v květnu 2015, řadu měsíců po zahájení pilotního ověření. Zejména z důvodu krátké doby pro realizaci bylo rozhodnuto, že do pilotního ověření bude přizván jen malý počet výzkumných organizací, které budou oborově co nejvíce homogenní, aby bylo možné sestavit únosný počet hodnotících panelů a hodnocení realizovat i za cenu relativně úzkého oborového zaměření. Snahou bylo zahrnout mezi těchto několik málo výzkumných organizací takové, které budou reprezentovat pokud možno všechny čtyři typy² podle dělení TP, tedy organizace s odlišným posláním. Vybrané výzkumné organizace pokrývají instituce tří typů: zaprvé fakulty veřejných vysokých škol a ústavy Akademie věd ČR („*Scientific Research Organisations, ScRO*“), zadruhé soukromé organizace pro výzkum a technologii („*Research and Technology Organisations, RTO*“) a zatřetí národní zdroje („*National Resources, NatRes*“). Společným jmenovatelem pro tyto instituce je výlučné nebo částečné zaměření na výzkum v jednom ze dvou vědních oborů, chemie a historie. Výběr těchto dvou vědních oborů umožňuje ověření, do jaké míry je hodnocení podle nové Metodiky vhodné pro daný účel jak v přírodních vědách a inženýrství na jedné straně tak ve společenských a humanitních vědách na straně druhé. Rozhodnutí pro výběr chemie bylo determinováno zejména dvěma faktory. Zaprvé, existuje VŠCHT Praha, veřejná vysoká škola dělící se na několik fakult, a je tudíž možné hodnocení realizovat pro jednu celou výzkumnou organizaci prvního typu, navíc složenou z několika fakult, tedy hodnocených jednotek („*Evaluated Units, EvU*“). Zadruhé, zařazením chemicko-technologických fakult českých veřejných vysokých škol do pilotního ověření byly nutně zahrnuty

---

² viz Podkladová zpráva 2 studie TP: *Typology of Research Organisations and Effects of the EM Thresholds*

ve skupině přírodních věd kromě chemie též biologie a dále některé obory ze skupiny věd inženýrských a technologických.

Harmonogram pilotního ověření je schematicky zobrazen na obrázku (viz Obrázek 1).

Obrázek 1 Harmonogram pilotního ověření

	XII 2014	I 2015	II 2015	III 2015	IV 2015	V 2015	VI 2015	VII 2015	VIII 2015	IX 2015	X 2015
Pozvání EvU k pilotnímu ověření											
Přihlášení RU do pilotního ověření											
Vypracování sebeevaluační zprávy											
Vyhledání a kontrahování členů panelů											
Vyhledání a kontrahování posuzovatelů											
Vypracování posudků excelentních výstupů											
Kalibrační schůzky členů panelů						14., 20., 21.					
Distanční hodnocení RU („remote evaluation“)											
Prezenční schůze hodnotících panelů v Praze							29.6.-10.7.				
Vypracování hodnotících zpráv RU											
Vypracování hodnotících zpráv EvU											
Vypracování komentářů k Metodice panelisty											
Vypracování komentářů k Metodice hodnocení jednotkami (RU resp. EvU)											

1.2 VÝZKUMNÉ ORGANIZACE, HODNOCENÉ A VÝZKUMNÉ JEDNOTKY V PILOTNÍM OVĚŘENÍ

Na konci roku 2014 bylo osloveno vedení několika výzkumných organizací s pozváním k dobrovolné účasti v pilotním ověření. Pilotního ověření se účastnilo celkem 12 výzkumných organizací („Research Organizations, RO“) resp. 15 hodnocených jednotek („Evaluated Unit, EvU“), jejichž seznam je uveden v tabulce níže (viz Tabulka 1). Původně přihlášená Fakulta chemicko-technologická Univerzity Pardubice z hodnocení v únoru 2015 odstoupila. Hodnocené jednotky v procesu registrace přihlášily celkem 31 výzkumných jednotek („Research Unit, RU“) pro hodnocení.

Typ organizací vědeckého výzkumu („Scientific Research Organisations“) byl reprezentován sedmi fakultami čtyř veřejných vysokých škol z Brna, Českých Budějovic, Pardubic a Prahy a čtyřmi ústavy Akademie věd ČR (dále jen „AV ČR“) sídlícími v Praze. Typ výzkumně-technologických organizací („Research and Technology Organisations“) byl zastoupen dvěma soukromými institucemi nacházejícími se v průmyslových zónách v Ústí nad Labem a Pardubicích. Typ organizací národních zdrojů („National Resources“) byl reprezentován Národním archivem a Národním technickým muzeem, obojí se sídlem v Praze. Volba nadpolovičního počtu výzkumných organizací z Prahy byla dána především důvody organizačními.

Vzhledem k tomu, že hlavním cílem tohoto projektu bylo ověřit Metodiku, výsledky hodnocení nebyly zveřejněny a nebudou mít žádné důsledky pro jednotlivé zúčastněné instituce. Na druhé straně zúčastněné instituce byly požádány o zpětnou vazbu a komentáře k postupu a výsledkům hodnocení.

Z tabulky 1 vyplývá, že do pilotního ověření přihlášených 31 výzkumných jednotek bylo hodnoceno expertními panely v devíti oborech. Nejčteněji byl zastoupen obor chemie (označení 1.4 podle OECD oborové struktury dle Frascati manuálu³), kde se do hodnocení přihlásilo celkem 9 výzkumných jednotek, následovaný oborem historie a archeologie (označení 6.1), kde se přihlásilo 6 výzkumných jednotek. Žádná výzkumná organizace nepřihlásila pro hodnocení inter-disciplinární výzkumnou jednotku (viz *Závěrečná zpráva 1: Hodnocení výzkumných organizací*, podkapitola. 4.8.2).

Tabulka 1 Seznam výzkumných organizací účastnících se pilotního ověření

	Název hodnocené jednotky EvU	Webová stránka EvU	Typ výzkumné organizace	Počet přihláš. RU	RU přihláš. v oboru
NATURAL SCIENCES, ENGINEERING AND TECHNOLOGY	University of Chemistry and Technology Prague - Faculty of Chemical Technology	http://fcht.vscht.cz/	ScRO-HEI	2	1.4, 2.5
	University of Chemistry and Technology Prague - Faculty of Environmental Technology	http://ftop.vscht.cz/	ScRO-HEI	2	2.4, 2.7
	University of Chemistry and Technology Prague - Faculty of Food and Biochemical Technology	http://fpbt.vscht.cz/	ScRO-HEI	3	1.4, 1.6, 2.9
	University of Chemistry and Technology Prague - Faculty of Chemical Engineering	http://fchi.vscht.cz/	ScRO-HEI	2	1.4, 2.4
	Brno University of Technology - Faculty of Chemistry	http://www.fch.vutbr.cz/	ScRO-HEI	4	1.4, 1.6, 2.5, 2.7
	J. Heyrovský Institute of Physical Chemistry of the AS CR	http://www.jh-inst.cas.cz/	ScRO-ASCR	1	1.4
	The Institute of Chemical Process Fundamentals of the AS CR	http://www.icpf.cas.cz/	ScRO-ASCR	4	1.4, 2.4, 2.5, 2.7
	Centre for Organic Chemistry Ltd.	http://coclt.d.cz/en/	IBRO- RTO	1	1.4
	The Research Institute of Inorganic Chemistry, Inc.	http://www.vuanch.cz/	IBRO-RTO	1	1.4
	The University of Pardubice - Faculty of Arts and Philosophy	http://www.upce.cz/	ScRO-HEI	3	6.1, 6.2, 6.3
HUMANITIES	The University of South Bohemia in České Budějovice - Faculty of Philosophy	http://www.ff.jcu.cz/cs/web/ff/	ScRO-HEI	2	6.1, 6.2
	The Institute of History of the AS CR	http://www.hiu.cas.cz/en/	ScRO-ASCR	1	6.1
	The Institute for Contemporary History of the AS CR	http://www.usd.cas.cz/	ScRO-ASCR	2	6.1, 6.3
	The National Technical Museum	http://www.ntm.cz/	NatRes	1	6.1
	The National Archives	http://www.nacr.cz/	NatRes	2	1.4, 6.1

Vysvětlivky: Typ výzkumné organizace: ScRO-HEI organizace vědeckého výzkumu, vysoká škola; ScRO-ASCR organizace vědeckého výzkumu, Akademie věd ČR; IBRO-RTO výzkumná organizace průmyslu a služeb, výzkumně-technologická organizace; NatRes národní zdroje.

Vědní obor („Field of Science“): 1.4 chemie; 1.6 biologie; 2.4 chemické inženýrství; 2.5 materiálové inženýrství; 2.6 environmentální inženýrství; 2.9 průmyslová biotechnologie; 6.1 historie a archeologie; 6.2 filologie a literatura; 6.3 filosofie, etika a religionistika.

Pravidla pro přihlášení výzkumné jednotky odpovídala návrhu TP, tedy každá hodnocená jednotka může pro hodnocení oborovým panelem přihlásit pouze jednu výzkumnou jednotku, každý vědecký pracovník nebo výzkumník může být

³ Viz *Závěrečná zpráva 1: Metodika hodnocení výzkumných organizací*, Dodatek

zahrnut pouze v jedné výzkumné jednotce (viz Závěrečná zpráva 1: Metodika hodnocení výzkumných organizací, kap. 4). Naproti tomu nebylo dodrženo pravidlo, že pro vstup do hodnocení musí být minimální počet výstupů v hodnoceném období roven 50. To umožnilo, aby se pilotního ověření zúčastnilo i Centrum organické chemie s.r.o., nedávno vzniklá soukromá výzkumná organizace reprezentující typ IBRO-RTO.

Výzkumným organizacím bylo doporučeno, aby přihlášily výzkumné jednotky, které budou pokud možno kopírovat vnitřní organizační strukturu organizace. Toto doporučení bylo výzkumnými organizacemi respektováno, přihlášené výzkumné jednotky odpovídaly ústavům (katedrám) či jejich souborům na fakultách veřejných vysokých škol nebo sekcím na ústavech AV ČR. V několika případech nebyli do přihlášených výzkumných jednotek zahrnuti všichni vědečtí pracovníci z hodnocené jednotky, např. z důvodu krátké existence pracoviště a dosud nedostačujícího počtu výstupů.

1.2.1 Doporučení pro registraci výzkumné jednotky

1. Pro registraci výzkumné jednotky RU určit minimální prahovou hodnotu, např. 50 výstupů, s možností zvýšení váhy velkých výstupů (např. knihy ve společenských a humanitních vědách).
2. Neomezovat velikost výzkumné jednotky RU shora (počtem vědeckých pracovníků či výstupů).
3. Hodnocená jednotka EvU má možnost přihlásit více než jednu výzkumnou jednotku RU v jednom vědním oboru, pokud doloží opodstatněnost (vysoký počet vědeckých pracovníků a jasná odlišitelnost tematik).
4. Výzkumná jednotka RU by měla být v jasné korespondenci s organizační strukturou části hodnocené jednotky EvU, kterou reprezentuje.
5. Hodnocená jednotka EvU nemusí nutně zahrnout veškeré vědecké pracovníky do přihlášených výzkumných jednotek RU, musí však informovat panely o důvodech a počtu nezahrnutých vědeckých pracovníků.

2. On-line podpůrný systém

2.1 ON-LINE INFORMAČNÍ PODPORA

Již před započítím pilotního ověření (dále též „PO“) bylo zřejmé, že k hodnocení výzkumných organizací RO, hodnocených jednotek EvU a výzkumných jednotek RU je potřebné získat o nich značné množství dat a že informační a administrativní podporu bude potřebovat i samotný proces pilotního ověření. TP si byl důležitosti informační a administrativní podpory procesu hodnocení vědom (viz *Závěrečná zpráva 1*, podkapitola 5.2.2), avšak dále tuto problematiku nezpracovával. Pro malé pilotní hodnocení TP použil nástroje (soubory Excel) a komunikační prostředky (e-mail), které byly vyhodnoceny pro širší pilotní ověření jako nevhodné.

Proto tým KA4 zpracoval vlastní analýzu problematiky informační a administrativní podpory pro proces hodnocení výzkumné, vývojové a inovační činnosti výzkumných organizací v ČR podle metodologie IPN Metodika. Materiál popsal vlastnosti informačního systému a požadavky na jeho funkce. Po konzultacích s experty KA1 bylo konstatováno, že pro vybudování plnohodnotného informačního systému, který by zabezpečil informační a administrativní podporu pilotnímu ověření, není v rámci projektu IPN Metodika dostatek času a že pro informační systém informační a administrativní podpory nebyly v rozpočtu projektu alokovány finanční prostředky. Byly prověřeny stávající informační systémy v oblasti interních grantových agentur vysokých škol a informační systém podpory hodnocení v AV ČR. Jako nejvíce příbuzný a nejjednodušejí využitelný byl vytipován informační systém pro interní grantovou agenturu ČVUT s cílem úpravy pro potřeby pilotního ověření. Po konzultacích s tvůrci a administrátory informačního systému však bylo konstatováno, že i úprava tohoto systému by byla časově náročná a termíny pro pilotní ověření by nebylo možné dodržet. Experti ČVUT však navrhli možnost, jak poskytnout pilotnímu ověření informační podporu alespoň v omezeném rozsahu s vědomím, že informační podpora nemá všechny požadované vlastnosti plnohodnotného informačního systému. Před zahájením pilotního ověření provedla skupina IT expertů z ČVUT procesní analýzu a navrhla strukturu a hierarchii knihoven a adresářů. V průběhu pilotního ověření zabezpečovali IT experti chod informační podpory.

Informační podpora využívala modifikovaných funkcí produktu Share Point. Po ručním přidělení diferencovaných přístupových práv umožňovala sdílení podkladových materiálů on-line za použití běžného standardního softwarového vybavení všem potřebným účastníkům pilotního ověření (v ojedinělých případech daných rozsahem se vyskytly problémy s přenosem dat z externích textových a tabulkových procesorů). Vzhledem k zapojení zahraničních expertů byly všechny texty v informační podpoře v angličtině.

Pro každou výzkumnou jednotku RU byl v základní knihovně „Documents“ vytvořen samostatný adresář, ve kterém RU umístila excelentní výstupy („*Excellent Outputs*“, EO“) a ve kterém byly také alokovány v hierarchicky uspořádaných adresářích formuláře pro sebeevaluační zprávu („*Self-assessment report*“). Pro vyplňování formulářů nebylo třeba instalovat zvláštní software, byly použity implicitní funkce Web App. Protože se nejednalo o plnohodnotný informační systém, postrádaly formuláře kontrolní funkce, což kladlo zvýšené nároky jak na osoby, které za RU (EvU) data vkládaly, tak také na členy týmu KA4, kteří prováděli kontrolu konzistence dat. Také pro sestavení výsledné sebeevaluační zprávy byl nutný zásah IT experta (vytvoření rutiny spojující jednotlivé části a odstranění redundantních pomocných textů). Po výzkumných organizacích RO, hodnocených jednotkách EvU a výzkumných jednotkách RU, které se pilotního testování účastnily dobrovolně, nebyla v rámci pilotního ověření požadována verifikace dat elektronickým podpisem či jinou formou záruky za správnost a úplnost dat.

Další skupinou uživatelů s oddělenými přístupovými právy, pro kterou byla vytvořena samostatná knihovna, byli zahraniční posuzovatelé („*referees*“), kteří ve svých individuálních adresářích našli excelentní výstupy z jejich vědeckého oboru („*Field of Science*“). Do těchto adresářů však musely být excelentní výstupy přeneseny expertem KA4 ručně.

Zvláštní knihovna byla vytvořena pro členy jednotlivých oborových panelů, každý oborový panel měl svoji samostatnou složku. Složka obsahovala podsložky jednotlivých výzkumných jednotek RU, jejichž obsahem byly sebeevaluační zprávy, excelentní výstupy, bibliometrické zprávy a další pracovní materiály pro vytvoření hodnotící zprávy. Do adresářů pro jednotlivé vědecké obory vkládali členové panelů návrhy hodnotících zpráv. Manipulace s těmito soubory probíhala také ručně. Členové hlavních panelů měli nastavena přístupová práva do všech složek oborů, které spadaly do jejich vědní oblasti („*Disciplinary Area*“). Knihovna pro panely obsahovala také složku pro souhrnné zprávy na úrovni hodnocené jednotky EvU a složku s instruktážními texty, návody a obecnými dokumenty, které pro výzkumné jednotky, posuzovatele a členy panelů zpracoval tým KA4.

Informační podpora pro účely pilotního ověření splnila svůj účel a vyhověla hlavním požadavkům na informační a administrativní podporu – online přístup nezávislý na speciálním software a ochranu důvěrnosti dat. To také konstatovali členové hodnotících panelů ve svých komentářích k Metodice a pilotnímu ověření. Protože se nejednalo o plnohodnotný informační systém, informační podpora postrádala některé funkce, zejména automatickou kontrolu vkládaných dat, automatické nastavování přístupových práv, přenos údajů a textů do jiných formulářů či textů apod. Formuláře pro sebeevaluační zprávu neměly provázání na nápovědu a citace textů z příruček a pokynů. To, že informační podpora splnila svůj účel, bylo umožněno také relativně malým rozsahem pilotního ověření, kdy byl osloven omezený počet výzkumných organizací pouze ve třech vědních oblastech. Při větším počtu výzkumných jednotek RU by si takového uspořádání informační podpory vyžadovalo mnohem větší počet obslužných pracovníků a času pro přesuny a úpravy dat.

2.1.1 Doporučení pro informační systém

Z provozování informační podpory vyplývají následující doporučení pro informační a administrativní podporu hodnotícího procesu:

1. Plně interaktivní elektronický informační systém (dále jen „IS“) musí být úplným systémem zahrnujícím všechny kroky hodnotícího procesu.
2. Informační systém musí být originálním systémem vyvinutým pro potřeby hodnocení výsledků VaVal v ČR, úprava některého ze stávajících systémů nebo úprava komerčního typu by očekávanou kvalitu informační a administrativní podpory nepřinesla. IS musí umožnit převzetí dat z RIV, Informačního systému VaVal ČR.
3. Informační systém bude plně autonomní a nebude vyžadovat po uživateli žádný další specializovaný software, IS bude nezávislý na webovém prohlížeči, umožní konverzi, export a import textů a tabulek ze všech běžných textových a tabulkových editorů, umožní sdílení a přesun dat a textů mezi různými moduly, bude obsahovat interaktivní helpdesk.
4. Informační systém musí zaručovat ochranu dat před neoprávněným použitím, před ztrátou či změnou a umožní uchovávání dat po dobu nutnou pro kontrolu (cca 10 let, příp. i více).
5. Informační systém bude obsahovat modul automatického generování přístupu pro různé uživatelské role.

6. Informační systém umožní automatickou tvorbu a odesílání elektronické pošty a smluvních dokumentů, umožní použití elektronického podpisu pro závaznou verifikaci dat.
7. Informační systém zajistí monitoring všech přístupů a úprav dat (žurnál), který bude zabezpečen proti jakýmkoli úpravám.

Doporučujeme, aby informační systém obsahoval: dodávku licencí vč. údržby, implementaci funkcionalit IS, dokumentaci nastavení IS pro administraci (obsahu nastavení systému, nastavení přístupových práv, zálohování, obnovu po havárii, údržba systémových logů apod.) a uživatelskou dokumentaci, zaškolení obsluhy IS pracovníky administrativní podpory hodnocení. Vytvoření autonomního, robustního informačního systému je nutnou podmínkou pro uspokojivý průběh procesu hodnocení, jeho sledování, kontroly a dalšího dlouhodobého vývoje.

3. Sebeevaluační zpráva

3.1 STRUKTURA A OBSAH SEBEEVALUAČNÍ ZPRÁVY

TP dodal týmu KA4 v lednu 2015 pro pilotní ověření dokument *Guidelines for the evaluated research organizations*, který byl připraven po zkušenostech z malého pilotního hodnocení. Tento dokument o 27 stranách se oproti dříve užitému průvodci z října 2014 *Small pilot evaluation – Submission guidelines* značně lišil. Těžištěm obou dokumentů je sled otázek, jejichž počet byl rozšířen ze 44 na 63. Většina otázek se týkala kvantitativních údajů charakterizujících výzkumnou jednotku RU, které byly v některých případech doplněny popisným textem. Pořadí otázek bylo nově nastaveno tak, aby po úvodních 8 otázkách týkajících se RU obecně jejich posloupnost (Q009 až Q063) odpovídala pěti kritériím, podle kterých je RU posuzována. Toto byl oproti dřívějšímu nejasnému návodu významný pokrok, tým KA4 však přesto nepokládal tento dokument za zcela vhodný pro předání jednotlivým RU pro vytvoření sebeevaluační zprávy. Jednalo se především o hledisko porozumitelnosti jak ze strany RU, která bude zprávu koncipovat, tak i ze strany panelistů, kteří budou zprávu hodnotit. Byly proto provedeny některé metodologické či formální úpravy (konzultované také parciálně s týmem KA2), které však celkový charakter dokumentu významně neposunuly. Zde stručně uvádíme hlavní modifikace vedoucí k finální verzi dokumentu předaného výzkumným jednotkám RU (viz Samostatný doplňující dokument 1).

1. V první rozsáhlé části týkající se kritéria číslo I *Výzkumné prostředí* došlo k přeformulování otázek od Q009 do Q034, neboť bylo pokládáno za nutné, aby informace byly prezentovány buď na úrovni hodnocené jednotky EvU, nebo současně na úrovni výzkumné jednotky RU a hodnocené jednotky EvU podle charakteru otázek. Je to především proto, že oborově definovaná RU je obvykle tvořena *ad hoc* za účelem hodnocení a nemusí korelovat s organizační strukturou dané EvU. Některé otázky týkající se například institucionálního financování či infrastruktur nemohou být tedy zodpovězeny pouze na úrovni RU a je nutné, aby členové hodnotícího panelu viděli jasně souvislost mezi RU a EvU. Při konstituování výzkumné jednotky RU tým KA4 zdůraznil preferenci respektovat vnitřní organizační strukturu hodnocené jednotky EvU; pro pochopení vzájemného vztahu RU a EvU byl vyžadován organigram EvU jako součást sebeevaluační zprávy.
2. KA4 tým rovněž postrádal v původním návrhu stručný popis toho, na čem RU v hodnoceném období pracovala a s jakými výsledky, otázka Q014 „*Historical background*“ v návrhu TP byla zaměněna za „*Description of research activities, objectives and achievements over the evaluated period of the EvU*“, kde měl být akcentován příspěvek dané RU.
3. Tabelární prezentace dat o lidských zdrojích byla homogenizována pro různé typy výzkumných organizací (veřejné vysoké školy, ústavy AV ČR a ostatní) s důrazem na rozlišení vědeckých pracovníků a podpůrného personálu (technici) a doktorandů. Pro možnost normalizace výsledků s ohledem na skutečnou dobu věnovanou výzkumu byl pro výpočet FTE⁴ věnovaných vědecké práci akademických pracovníků vysokých škol použit arbitrárně koeficient 0,5 s předpokladem, že čas je rovnoměrně dělen mezi vědeckou a pedagogickou práci.
4. Pozornost byla rovněž věnována zpřehlednění tabulek o doktorandech v hodnocené jednotce EvU zapsaných a reálně školených v jednotlivých výzkumných jednotkách RU.

---

⁴ Ekvivalent plného úvazku

5. Oproti původnímu návrhu bylo vyžadováno, aby RU dodala k vybraným excelentním výstupům jejich celkový seznam a v krátkém komentáři popsala, proč pokládá předložené výstupy za nejvýznamnější.
6. Požadovaný rozsah informací či četnost údajů předkládaných v tabelární formě byly tam, kde je to vhodné, korelovány s velikostí RU s použitím FTE na vědeckou práci jako normalizačního faktoru.

Přes úpravy provedené ve značném časovém stresu si tým KA4 uvědomoval, že požadovaný obsah sebeevaluační zprávy a její strukturace nejsou ideální a otázky ne vždy jasně formulované. To se pak projevilo i při vyplňování formulářů on-line v podpůrném systému, jak je popsáno v další podkapitole. Kritické připomínky měli i někteří panelisté a především většina hodnocených jednotek, viz jejich syntetické shrnutí v částech 10.1.2.3. a 10.2.1.1.

Především strukturace více než 63 souřadných otázek bez seskupení do bloků dovolujících jistou hierarchizaci se jeví jako nepříliš šťastná a přitom byrokraticky vyhlížející forma. Sebeevaluační zpráva se soustřeďuje na souhrn různých makroskopických údajů charakterizujících výzkumnou jednotku RU jako celek, kde není nikterak akcentován příspěvek jednotlivých pracovníků či jejich skupin, vytváří se tak dojem „černé skřínky“. Častou námitkou bylo, že chybí seznam pracovníků a výčet publikací. Není pak vůbec patrné, zda v RU jsou excelentní vědci a naopak málo produktivní pracovníci. V oblasti humanitních věd byl během kalibrační schůzky panelu vyžádán seznam všech vydaných knih, jejichž autory byli členové výzkumné jednotky RU. Rovněž zazněl několikrát požadavek rozdělit zprávu na úvodní část popisnou, kde bude vysvětleno poslání, cíle a strategie RU a dále stručně popsána její činnost v hodnoceném období s výhledem na období nadcházející. Následně v druhé části uvést tabelární formou veškeré doplňující kvantitativní údaje. Problémem byla prezentace příspěvku doktorandů, kde členové panelů nechápali komplexní systém fungující v ČR a uvedené údaje, často zatížené chybami při vyplňování, byly pro ně zavádějící. Výhrady byly rovněž ze strany výzkumných jednotek k účelnosti SWOT analýzy požadované v závěru sebeevaluační zprávy, kde nebyl jednotný názor, zda je třeba ji prezentovat na úrovni RU či EvU. Je rovněž otázkou, do jaké míry je daná forma sebeevaluační zprávy vhodná pro vypracování hodnocení na úrovni celé hodnocené jednotky EvU (viz též podkapitola 8.2.5). Klíčové kvantitativní údaje ze sebeevaluační zprávy (počet a FTE vědeckých pracovníků, počet doktorandů, počet výstupů celkový a akademických) byly přeneseny do souhrnných tabulek, které byly zařazeny do Průvodce pro členy panelů („*Expert Panel Member Guidelines*“, viz Samostatný doplňující dokument 6).

Příklad „prázdné“ sebeevaluační zprávy je uveden v příloze (viz Samostatný doplňující dokument 2).

3.1.1 Doporučení ke struktuře a obsahu sebeevaluační zprávy

1. Sebeevaluační zpráva bude strukturována do dvou sekcí, sekce I – popisná část, sekce II – data.
2. Popisná sekce bude obsahovat následující kapitoly: poslání, cíle, strategie (1 strana), zpráva o činnosti za hodnocené období (3–4 strany), výhled pro příští období (2–3 strany).
3. Datová sekce bude obsahovat pět částí odpovídajících pěti kritériím, pro kritérium číslo I „*Výzkumné prostředí*“ bude výzkumná jednotka RU prezentována v kontextu hodnocené jednotky EvU.
4. Bude předložen seznam všech výstupů provázaný s jejich autory, předložen seznam pracovníků se stálým pracovním poměrem k organizaci v daném období s odlišením těch, kteří už nejsou zaměstnanci v době evaluace nebo se stali zaměstnanci nedávno.

5. Některá data (např. počet výstupů) budou normalizována na počet FTE vědeckých pracovníků ve výzkumu. Bude nutné stanovit jasná pravidla pro výpočet FTE pracovníků vysokých škol (triviální řešení FTE rovno polovině fyzického úvazku) a pro organizace, jejichž pracovníci se zabývají vědou pouze částečně.
6. Bude jasně uveden počet postgraduálních studentů fakticky pracujících ve výzkumné jednotce.
7. Bude uvedena míra úspěšnosti školení postgraduálních studentů (počet obhájených prací) a skutečná průměrná délka studia postgraduálních studentů pracujících ve výzkumné jednotce RU.
8. Doporučujeme zařazovat se zvláštním označením do výstupů výzkumné jednotky RU také práce, kde autory jsou výhradně současní či bývalí doktorandi (specifický rys pro společenské a humanitní vědy, kde často doktorand publikuje výsledky své doktorské práce bez uvedení jména svého školitele).

3.2 VYPLŇOVÁNÍ SEBEEVALUAČNÍ ZPRÁVY VÝZKUMNÝMI JEDNOTKAMI

V přípravné fázi pilotního ověření (únor a březen 2015) byly pro účastníky se výzkumné jednotky zpracovány informační materiály (zejména „*Submission Guidelines for the Evaluated Research Organisations*“, viz Samostatný doplňující dokument 1) a po pracovním setkání k seznámení se s cíli pilotního ověření (10. 2. 2015) byla uspořádána pracovní porada pro odpovědné a kontaktní osoby z výzkumných jednotek (14. 4. 2015). Mimoto byl ve stálém kontaktu s představiteli výzkumných jednotek garant KA4 Vlastimil Růžička, k dispozici byla telefonní čísla a e-mailové adresy dalších expertů týmu KA4.

Mezi nejčastější nedostatky patřilo neúplné vyplňování některých částí formulářů, nepřesnost údajů a nekonzistentnost dat, nedodržování lhůt pro vyplňování a zkompletování sebeevaluační zprávy. Při dalším hodnocení bude třeba věnovat pozornost koordinaci při vyplňování formulářů sebeevaluační zprávy v případech, kdy výzkumná organizace RO nebo hodnocená jednotka EvJ je tvořena více výzkumnými jednotkami RU, rozsahu textů a zacílení na smysl otázky. Hojně se vyskytovaly odpovědi velmi stručné, které neposkytly členům panelu informace pro zhodnocení úrovně zjišťovaného jevu či činnosti výzkumné jednotky RU. Nebyly výjimkou ani odpovědi nadměrně dlouhé, se značným množstvím nadbytečných údajů a informací, na které otázka nesměřovala (viz též podkapitola 10.1, komentáře členů panelů).

Některé chyby při zadávání číselných údajů byly způsobeny použitou informační podporou, která neobsahovala kontrolu formátů a řádů číselných údajů.

Při vyplňování, ale také při interpretaci členy hodnotících panelů, způsobovaly největší problémy otázky týkající se počtů a způsobu zapojení postgraduálních studentů do VaVal činností. V budoucím hodnocení by měly být tyto otázky přesněji formulovány a strukturovány, vhodné by bylo navazovat na údaje o postgraduálních studentech, které jsou již nyní k dispozici v matrice studentů.

3.2.1 Doporučení pro vypracování sebeevaluační zprávy

1. Využívat co nejvíce údajů, které již byly zpracovány v některém informačním zdroji, zejména využívat matriku studentů a RIV, Informační systém VaVal.
2. Do informačního systému zabudovat kontrolní mechanismy vyplnění dílčí otázky ve formuláři, kontrolu délky textů a konzistence číselných údajů.
3. Při určení harmonogramu hodnocení a stanovení doby zpracování sebeevaluační zprávy přihlídnout ke specifikům akademického prostředí (např. zkouškové období) a obecně známým potencionálním zdrojům časového nesouladu (např. období předkládání zpráv o činnosti, období dovolených apod.).

4. Sestavování panelů

Podle návrhu TP je jmenování členů panelů a posuzovatelů kaskádový proces, který začíná jmenováním předsedů hlavních panelů na návrh Rady pro výzkum, vývoj a inovace⁵.

Protože pro realizaci pilotního ověření byla k dispozici jen krátká doba zhruba 7 měsíců, bylo rozhodnuto, že proces vyhledávání a obsazení hlavních a oborových hodnoticích panelů i posuzovatelů bude muset proběhnout podstatně rychleji, než by vyžadoval navržený kaskádový proces. Výběr předsedů hlavních a oborových panelů, členů hlavních a oborových panelů i posuzovatelů provedl tým KA4. Využil pro to několik databází expertů, kteří se účastnili analogických hodnocení výzkumných institucí v různých zemích. Databáze zahrnovaly experty evidované společností Technopolis Group, členy hlavních i oborových panelů z hodnocení UK RAE2008 a UK REF2014, experty z hodnocení v Portugalsku v roce 2013 organizované Portuguese Foundation for Science and Technology, experty z hodnocení Královské univerzity ve Stockholmu, experty z hodnocení Helsinské univerzity, experty využívané MŠMT pro hodnocení mezinárodních programů. Někteří členové panelů byli vybráni také na základě doporučení, které si vyžádal tým KA4 u hodnocených jednotek. Nebyly obsazeny pozice českých členů hlavních panelů reprezentujících poskytovatele nebo ministerstva. Sekce Úřadu vlády místopředsedy Bělobrádka svou původní nominaci tří členů odvolala se zdůvodněním, že popis činnosti členů hlavních panelů neodpovídá popisu jejich práce na kmenovém pracovišti.

Oslovování a kontrahování potenciálních expertů bylo zahájeno v lednu 2015 a ukončeno na začátku června 2015. V posledním stadiu byla využita i doporučení od Technopolis Amsterdam na experty dosud chybějící v některých oborových panelech.

Předcházení konfliktu zájmů členů panelů i posuzovatelů excelentních výstupů ve vztahu k posuzované instituci je závažnou součástí hodnocení. Vymezení oblastí konfliktu zájmů i pravidla pro jejich předcházení jsou uvedeny v dokumentech TP⁶. Pro pilotní ověření jsme se rozhodli konflikt zájmů z časových důvodů prověřit jen povrchně, od písemného prohlášení o neexistenci konfliktu zájmů jsme ustoupili. V jednom případě jsme experta navrženého hodnocenou jednotkou vyloučili z důvodu předchozího pracovního poměru v dané výzkumné organizaci.

Celkově je nutno konstatovat, že výběr členů panelů i posuzovatelů excelentních výstupů byl v rámci tohoto pilotního ověření jistou improvizací, neboť žádná prakticky použitelná metodika, podle které by měly být výše zmíněné základní články hodnoticího procesu ustaveny, nebyla v době zahájení pilotního ověření k dispozici. Významnou analogií, kterou by bylo možné do budoucna využít (neboť funguje napříč všemi vědními obory), byl postup ustavení hodnoticích komisí „Metodiky 2013“, užitý v průběhu roku 2014⁷.

---

⁵ Viz Závěrečná zpráva 1: Hodnocení výzkumných organizací, podkapitola 5.1.2 *Obsazování panelů*

⁶ Viz Závěrečná zpráva 1: Hodnocení výzkumných organizací, podkapitola 5.3.1 *Integrita procesu hodnocení panelů*

⁷ Základem pro výběr hodnotitelů (domácích i zahraničních) byly nominace ze strany výzkumných organizací. Hodnotitelem se tedy nemohl stát nikdo, kdo by nebyl v daném oboru (alespoň na úrovni nominující výzkumné organizace) považován za dostatečně renomovaného experta. Pro ustavení expertních panelů bylo v rámci Komise pro hodnocení výsledků výzkumných organizací a ukončených programů (Rada pro výzkum, vývoj a inovace) ustaveno několik pracovních týmů pro dílčí oborové skupiny. Tyto pracovní týmy se podrobněji seznámily s nominací výzkumných organizací do expertních panelů a vytvořily seznamy kandidátů s ohledem na kvalitu, oborové, regionální a sektorové zastoupení, tzv. primární návrhy. Z těchto návrhů řazených sestupně pak Komise pro hodnocení výsledků vybrala odpovídající počet návrhů pro expertní panely.

V tabulce níže (viz Tabulka 2) je uvedeno jmenovité složení všech dvanácti panelů působících v pilotním ověření, následující tabulka (viz Tabulka 3) uvádí složení panelistů podle země jejich rezidence, další tabulka (viz Tabulka 4) shrnuje, kolik expertů bylo pro obsazení jednotlivých panelů osloveno. Zhruba 70 % panelistů mělo zkušenost z analogického hodnocení výzkumu a výzkumných organizací.

Tabulka 2 Složení hlavních a oborových panelů pro pilotní ověření metodiky hodnocení VaVal

Jméno oboru podle OECD	Příjmení a jméno	Afiliace, město, země
1. NATURAL SCIENCES main panel	Thulstrup Erik	Roskilde University, Roskilde, Denmark
	Němeček Zdeněk	Charles University, Prague, CR
	Rejholec Václav	Consultant for pharmaceutical industry, Prague, CR
1.4 Chemical Sciences	Hapiot Philippe	CNRS- University of Rennes 1, Rennes, France
	Guillon Daniel	CNRS - University of Strassburg, Strassburg, France
	Haines Michael	Cofree Technology Ltd, Bricklehampton, UK
	Heintz Andreas	University of Rostock, Rostock, Germany
	Kukhar Valery	Nat. Academy of Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine
	Rizzi Andreas	University of Vienna, Vienna, Austria
1.6 Biological Sciences	Driessen Arnold JM	University of Groningen, Groningen, Netherlands
	Elska Ganna	National Academy of Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine
	Rodger Alison	University of Warwick, Warwick, UK
2. ENGINEERING and TECHNOLOGY main panel	Seville Jonathan Peter Kyle	University of Surrey, Guildford, Surrey, UK
	Hanika Jiří	Czech Academy of Sciences, Prague, CR
	Souček Ivan	University of Chemistry and Technology, Prague, CR
2.4 Chemical Engineering	Lapicque François	CNRS-ENSIC University of Lorraine, France
	Grievink Johan	University of Technology, Delft, Netherlands
	Ocone Raffaella	Heriot-Watt University, Edinburgh, Scotland, UK
2.5 Materials Engineering	de With Gijsbertus	Eindhoven University, Eindhoven, Netherlands
	Drillon Marc	CNRS - University of Strassburg, Strassburg, France
	Katgerman Laurens	University of Technology, Delft, Netherlands
	Salmi Tapio	Åbo Akademi, Åbo (Turku), Finland
2.7 Environmental Engineering	Rulkens Wilhelmus Henricus	Wageningen University, Wageningen, Netherlands
	Legube Bernard	University of Poitiers, Poitiers, France
	Sánchez Hervás José María	Unit for Energy Valor. of Fuels and Wastes, Madrid, Spain
2.9 Industrial Biotechnology	Voragen Fons	Wageningen UR University, Wageningen, Netherlands
	Jelen Henryk	Poznań University of Life Sciences, Poznań, Poland
6. HUMANITIES main panel	North Michael	University of Greifswald, Greifswald, Germany
	Ledvinka Václav	Prague City Archives, Prague, CR
	Pešek Jiří	Charles University, Prague, CR

Jméno oboru podle OECD	Příjmení a jméno	Afiliace, město, země
6.1 History and archaeology	Hadler Frank	University Leipzig, Leipzig, Germany
	Catalano Alessandro	University of Padua, Padua, Italy
	Hengerer Mark	Ludwig-Maxmilians-Universität, Munich, Germany
	Mayer Francoise	Paul Valery University, Montpellier, France
	Müller Leoš	Stockholm University, Stockholm, Sweden
6.2 Languages and literature	Achard-Bayle Guy	University of Lorraine, Nancy, France
	Balogh Andras	Babeş-Bolyai-Universität, Cluj-Napoca, Romania
	Raynaud Savina	University Cattolica del Sacro Cuore, Milan, Italy
6.3 Philosophy, ethics and religion	De Roover Jakob	Ghent University, Ghent, Belgium
	Müller Daniela	University of Nijmegen, Nijmegen, Netherlands
	Thomassen Einar	University of Bergen, Bergen, Norway

Tabulka 3 Složení panelistů podle země jejich rezidence

Země rezidence	Počet	Země rezidence	Počet
Belgie	1	Norsko	1
Česko	6	Polsko	1
Dánsko	1	Rakousko	1
Finsko	1	Rumunsko	1
Francie	7	Spojené království	4
Itálie	2	Španělsko	1
Německo	4	Švédsko	1
Nizozemsko	7	Ukrajina	2
CELKEM			41

Tabulka 4 Celkový počet oslovených zahraničních expertů versus přijetí účasti

Jméno oboru podle OECD	Počet oslovených	Přijalo	Přijalo v %	Odmítlo
Physical (Natural) Sciences - main panel	5	3	60	2
Engineering and Technology - main panel	8	3	38	5
Humanities - main panel	6	3	50	3
History and archaeology	12	5	42	7
Languages and literature	7	3	43	4
Philosophy, ethics and religion	9	3	33	6
Chemical Sciences	25	6	24	19
Biological Sciences	4	3	75	1
Chemical Engineering	7	3	43	4
Materials Engineering	8	4	50	4
Environmental Engineering	14	3	21	11
Industrial Biotechnology	19	2	11	17
CELKEM	124	41	33	83

4.1.1 Doporučení pro obsazení expertních panelů a role jejich členů

1. Členové oborového panelu budou navrženi institucí zodpovědnou za hodnocení.
2. Čeští experti budou plnohodnotnými členy oborového panelu, jejich zastoupení je maximálně v poměru jeden Čech na dva cizince, předseda panelu je vždy cizinec, který dbá na zamezení konfliktu zájmů u českých členů panelu; panel pracuje bez poradců.
3. Členové oborového panelu musí mít expertízu pro posuzování podoborů („*Sub-field of Science*“), které jsou dominantní výzkumnou činností přihlášené výzkumné jednotky.
4. Počet členů panelu bude odpovídat počtu hodnocených výzkumných jednotek a to zhruba 6 členů panelu pro počet výzkumných jednotek do 15, 9 členů panelu pro 15 až 25 jednotek, 12 členů panelu při počtu jednotek nad 25. Velké panely budou pracovat ve dvou až třech paralelních sekcích. Panel by neměl hodnotit více než 40 jednotek.
5. Každá jednotka bude při distančním hodnocení posuzována třemi panelisty (typicky jeden Čech a dva cizinci); doba na hodnocení bude půl až jeden den podle velikosti jednotky.
6. Při prezenčním zasedání panelu je doba vyhrazená specificky na posouzení jedné jednotky typicky do 4 hodin.
7. Předpokládaný počet panelů při hodnocení všech výzkumných organizací v ČR bude mezi 30 a 35, ve velkých vědních oborech (např. biologie či fyzika) je možno ustanovit dva až tři panely, u malých oborů může dojít ke slučování panelů.
8. Je nezbytné přesně definovat role a úkoly členů hlavních panelů.
9. Bude žádoucí objasnit zahraničním panelistům složitý systém postgraduálního studia v ČR.

5. Kalibrační schůzky

Popis kalibračních jednání či kalibračních schůzek („*calibration exercises*“) je ve studii TP zmíněn několikrát, a to v Závěrečných zprávách číslo 1 a 3 (*Závěrečná zpráva 1: Hodnocení výzkumných organizací, Závěrečná zpráva 3: Malé pilotní hodnocení a využití IS VaVal jako nástroje při hodnocení*), v Souhrnné zprávě a v Podkladové zprávě 5 (*Background report 5: Evaluation Handbook*).

Majíce na zřeteli krátký čas pro realizaci pilotního ověření, rozhodli jsme se kalibrační jednání omezit na jedinou schůzku, k jednání přizvat předsedu a členy hlavních panelů a předsedy oborových panelů či jejich zástupce. Protože pro pilotní ověření byly vytvořeny tři hlavní panely pro tři různé vědní oblasti, schůzky se konaly celkem tři, a to v polovině května 2015. V první části byli účastníci seznámeni se základními principy Metodiky a s cíli pilotního ověření. Druhá část byla věnována diskuzi o nastavení vah dílčích subkritérií pro kritéria I Výzkumné prostředí, II Členství v globální a národní výzkumné komunitě, IV Celková výkonnost výzkumu, a to pro všechny čtyři typy výzkumných organizací. Dále byly diskutovány pojmy „*originality, significance, rigour, reach*“. Na všech třech schůzkách se zúčastnění shodli, že neexistuje oborově specifická interpretace těchto pojmů. Předsedové oborových panelů či jejich zástupci měli uloženo, aby s výsledky kalibračního jednání seznámili členy svých panelů.

Zápisy z kalibrační schůzky jsou uvedeny v samostatném dokumentu, viz Samostatný doplňující dokument 3.

Výsledky pilotního ověření prokázaly, že kalibraci je nutné věnovat náležitou pozornost a že doporučení obsažená v dokumentech vypracovaných TP je žádoucí rozvést a vyjasnit. Za nejslabší rys hodnocení považujeme odlišné chápání a interpretaci kvalitativních stupňů („*grades*“) mezi oborovými panely, nikoli mezi panelisty uvnitř oborových panelů a z toho vyplývající velké rozdíly v hodnocení kvalitativně srovnatelných výzkumných jednotek (viz též kap. 10).

5.1.1 Doporučení ke kalibračním schůzkám

1. Přesně definovat počet, program jednání a povinné účastníky kalibračních schůzek.
2. Přesně definovat role a úkoly předsedy hlavního panelu a předsedů oborových panelů při kalibračních jednáních a při uplatňování závěrů těchto jednání.
3. Přesně popsat postup, jakým bude zaručeno, aby členové panelů měli jednotnou interpretaci kvalitativních stupňů při hodnocení podle všech pěti kritérií. Jednotná interpretace musí být zajištěna jak mezi oborovými panely uvnitř jedné vědní oblasti, tak i mezi různými vědními oblastmi (tedy mezi různými hlavními panely).
4. Přehodnotit nutnost oborové specifikace termínů zavedených v návrhu TP:
  - significance, originality, rigour v kritériu číslo III („*Excelence vědeckého výzkumu*“)
  - reach, significance v kritériu číslo V („*Význam pro společnost*“)
5. Přehodnotit nutnost nastavení vah subkritérií v kritériích číslo I („*Výzkumné prostředí*“), číslo II („*Členství v globální a národní výzkumné komunitě*“), číslo IV („*Celková výkonnost výzkumu*“).

6. Bibliometrická zpráva⁸

Podrobný popis provedených změn, odlišností ve výpočtech některých indikátorů, problémů při zpracování bibliometrických zpráv je uveden v samostatném doplňujícím dokumentu (viz Samostatný doplňující dokument 4).

6.1 ODLIŠNOSTI PROTI NÁVRHU TP

Zásadními změnami v bibliometrické zprávě oproti návrhu TP bylo dodání několika vysvětlujících komentářů, které by mohly zamezit špatné interpretaci. Dále byly do všech grafů a tabulek dodány roky, za které byly výstupy brány (vzhledem k tomu, že citační indikátory byly počítány pouze za roky 2009–2012).

Další změny byly provedeny v zobrazení jednotlivých tabulek a grafů. Někde byl graf zaměněn za tabulku a do některých tabulek byly přidány dodatečné sloupce.

Příklad anonymizované bibliometrické zprávy je uveden v samostatném doplňujícím dokumentu (viz Samostatný doplňující dokument 5).

Způsob výpočtu některých indikátorů se lišil oproti malému pilotnímu hodnocení. Celý postup výpočtu a tyto odlišnosti byly probrány během společných schůzek týmu KA1 a bibliometrického týmu TP. Ke změnám došlo u indikátorů A9, C4 a D1.

Kromě bibliometrických zpráv byly také vypracovány bibliometrické přehledy pro excelentní výsledky, které byly vybrány pro *peer-review* hodnocení posuzovateli. Tyto přehledy obsahovaly 5 bibliometrických indikátorů:

- Number of citations – počet citací;
- Category expected citation – průměrný počet citací dokumentů stejného typu, roku vydání a oboru (v případě víceoborovosti dokumentu je brána průměrná hodnota);
- Citation percentile – percentilové umístění na základě počtu citací mezi dokumenty stejného typu, roku vydání a oboru (v případě víceoborovosti dokumentu je brána nejlepší, tedy nejnižší hodnota);
- Journal impact factor – průměrná citovanost časopisu;
- Journal percentile – percentilové umístění časopisu na základě Journal IF v rámci stejného roku vydání a oboru (v případě víceoborovosti dokumentu je brána průměrná hodnota).

Tyto indikátory a způsob jejich výpočtu byly vybrány na základě konzultace s bibliometrickým týmem TP, členy KA4 a také vzhledem k jejich dostupnosti.

Pro potřeby panelistů byly také vypracovány souhrnné tabulkové přehledy seskupené po oborových panelech a přihlášených výzkumných jednotkách obsahující údaje z pěti vybraných indikátorů: C1, F4, C4, D1 a D2.

---

⁸ Kapitola 6 vypracovali Martin Lhoták, Pavel Mika a Jakub Szarec, garant a experti týmu KA1 projektu IPN Metodika.

6.2 PROBLÉMY PŘI ZPRACOVÁNÍ BIBLIOMETRICKÉ ZPRÁVY

Při úvodním procesu registrace výzkumných jednotek RU, kdy byli vybíráni vědci z jednotlivých hodnocených jednotek EvU z celkových 3782 vědců (uvedených jako domácí tvůrce v záznamu v RIV), zůstalo 658 vědců nezařazených do jakékoliv RU. U některých z nich byl uveden i důvod nezařazení (pracovník jiného ústavu, bývalý pracovník); nebylo dále analyzováno, proč někteří nezařazení vědci byli uvedeni jako domácí tvůrci v záznamu RIV.

Proces propojení dat ze dvou použitých databází IS VaVal a Web of Science byl klíčovou částí přípravy dat. Pro jeho zefektivnění a hlavně také zdůvěryhodnění by bylo vhodné zapojení větší míry kontrol. I vzhledem k etice hodnocení by měli účastníci hodnocení mít možnost zkontrolovat a potvrdit data, na jejichž základě budou hodnoceni.

K zefektivnění tohoto procesu by mělo vést větší propojení IS VaVal s citačními databázemi tak, jak je popsáno v Podkladové zprávě 9 studie TP (*Background report 9: The RD&I Information System as an information tool for evaluation*).

Během zpracování došlo k několika chybám při výpočtech a při vyplňování údajů do šablon jednotlivých zpráv. Nejednalo se o žádné systémové chyby v datech nebo algoritmu výpočtu, ve všech případech šlo o lidskou chybu vycházející z množství dat a nových procesů při zpracování dat. Většina chyb byla odhalena před zveřejněním zpráv – společně s jejich opravami byly doplněny vysvětlující komentáře a popisky tabulek a grafů.

Pro praktické využití je nutné zefektivnit proces přerozdělení informací – tabulek a grafů do textové podoby zprávy. Ruční doplňování údajů do šablon bylo časově náročné, náchylné na chyby a následné úpravy formátování byly také obtížněji proveditelné.

6.2.1 Doporučení pro bibliometrickou zprávu

1. Bibliometrická zpráva bude odpovídat zhruba návrhu TP s úpravami navrženými v této kapitole. Je třeba zvážit i možnost zjednodušení bibliometrické zprávy (doporučení panelistů).
2. Indikátory CZ pro Českou republiku: uvádět jak pro obor, kde je výzkumná jednotka RU registrována, tak průměrnou hodnotu přes obory podle publikačního profilu RU.
3. Členům hodnotících panelů poskytnout souhrn klíčových indikátorů z bibliometrické zprávy také v přehledné tabelární formě pro jednotlivé výzkumné jednotky RU.
4. Publikace s autory z několika výzkumných jednotek RU uvažovat násobně.
5. Prohloubit reflexi ohledně posouzení výstupů z oborů společenských a humanitních věd.
6. Rozšířit RIV o recenze knih.
7. Řešit otázku zohlednění nečasopiseckých výstupů aplikovaného výzkumu (provedeno již v pilotním ověření).
8. Bibliometrické zprávy budou generovány automaticky informačním systémem a přístupné z on-line rozhraní, které bude sloužit pro hodnocení.

7. Posuzování excelentních výstupů

7.1 VÝCHODISKA

Hlavním vstupem pro klasifikaci výzkumných jednotek oborovým panelem podle kritéria číslo III *Excellence vědeckého výzkumu* je v Metodice posouzení omezeného počtu vybraných publikací nezávislémi zahraničními posuzovateli.

Podle návrhu TP předkládá každá výzkumná jednotka RU pro distanční hodnocení dvěma posuzovateli 1 až 2 procenta (a ne méně než 3 a ne více než 20) ze svých akademických výstupů („*scholarly outputs, papers in peer reviewed journals, conference proceedings, monographs, books and chapters*“⁴⁴) výhradně v angličtině. Posuzovatelé jsou vybíráni podle odbornosti Řídicím týmem hodnocení („*Evaluation Management Team, EMT*“) v součinnosti s předsedy hlavních a oborových panelů a jsou hierarchizováni („*first and second reader*“). Oba vypracují posudek na excelentní výstup (100 až 200 slov) a ohodnotí jej kvalitativním stupněm (pět hvězdiček nejvyšší kvalita – „*outstanding*“, jedna hvězdička nejnižší kvalita – „*poor*“), je pak zodpovědností vedoucího posuzovatele předložit zprávu s oběma dílčími posudky a s hodnocením vyjádřeným konsensuálním kvalitativním stupněm („*grade*“). Posuzovatelé jsou předem informováni o výkladu pojmů „*originality, significance, rigour*“ v rámci daného oboru na základě závěrů z kalibračního procesu. Vysvětlující popisy úrovně kvality pro přidělení kvalitativních stupňů jednotlivým excelentním výstupům jsou totožné s popisem úrovně kvality pro přidělení kvalitativních stupňů celé výzkumné jednotce RU na úrovni kritéria III *Excellence vědeckého výzkumu*. Předpokládá se, že posuzovatel zpracuje 10 výstupů za den bez ohledu na jejich rozsah a formu a za tuto práci obdrží denní honorář 500 €.

Tým KA4 provedl oproti tomuto návrhu řadu změn a to buďto z hlediska nutného urychlení celého procesu vzhledem k časovým omezením (výběr posuzovatelů duben–květen 2015, posuzování květen–červen 2015), anebo z hlediska metodologického v případech, kde doporučení TP nebyla pokládána za adekvátní.

1. Vzhledem k tomu, že do pilotního ověření byly zahrnuty také vědecké organizace typu IBRO, nebylo pokládáno za únosné omezit excelentní výstupy výhradně na akademické a byla dána možnost přihlásit též výstupy aplikovaného výzkumu („*non scholarly outputs*“) zahrnuté v IS VaVal RIV (patenty, ověřené technologie atd.). Dále nebylo vyžadováno striktní užití angličtiny, především proto, že v humanitních a společenských vědách tento jazyk není ve vědeckých sděleních nikterak dominantní.
2. Posuzovatelé byli vybráni výhradně členy týmu KA4, protože výběr předsedů panelů, kteří jsou podle návrhu TP zodpovědní za přiřazení posuzovatelů, probíhal prakticky současně. Dále, kalibrační schůzky se konaly v druhé polovině května, kdy část excelentních výstupů již byla předána posuzovatelům a nebylo tedy možno provést instruování navrhované TP. Kromě toho během kalibračních schůzek všech tří vědních oblastí bylo účastníky konstatováno, že tři uvedené termíny („*originality, significance, rigour*“) nikterak nevyžadují specifický výklad pro jednotlivé obory.
3. Posuzovatelé nebyli hierarchizováni, pracovali nezávisle a výstupem posouzení každého excelentního výstupu byly dva rovnocenné kvalitativní stupně s posudky předložené oborovému panelu. Proces vytvoření jednoho konsensuálního kvalitativního stupně na základě interakce mezi dvěma posuzovateli je z hlediska logistiky podstatnou komplikací, prodlužuje celé posouzení a podle názoru týmu KA4 je koncepčně chybný. Takovýto postup by odporoval praxi zavedené pro „*peer-review*“, kde jednotliví posuzovatelé (např. odborných publikací) jsou názorově zcela suverénní.

4. Vysvětlující popisy pro přidělení kvalitativního stupně jednotlivému excelentnímu výstupu byly (s přispěním garanta KA2 Daniela Münicha) podstatně pozměněny oproti doporučení TP, jak patrně z Průvodce pro posuzovatele (viz Samostatný doplňující dokument 6 Průvodce pro členy panelů (*„Expert Panel Member Guidelines“*, v něm příloha V). Posuzovatel se totiž vyjadřuje logicky pouze k jednomu excelentnímu výstupu, a to bez nutnosti znát kontext pracoviště, kde publikace vznikla, a tudíž nikterak nezobecňuje svoje hodnocení na celou výzkumnou jednotku RU, jak popisy navržené TP zcela konfusně implikovaly. Pro porovnání uvádíme začátek použitého popisu k nejvyššímu stupni hodnocení výstupu vynikající *„outstanding“*: *„the output is internationally outstanding meeting the highest standards“* oproti původnímu znění: *„the RU is the global leader“*. Rovněž hodnocení pomocí počtu hvězdiček (5 až 1) bylo pro předejití možných nedorozumění nahrazeno stupni A, B, C, D, E podobně jako pro kvalitativní stupně (*„grades“*) v hodnocení celé výzkumné jednotky RU.
5. Šablona pro posuzovatele byla oproti návrhu TP zjednodušena, byla ale rozšířena o pět základních bibliometrických indikátorů⁹ (*„citation number, category expected citation rate, citation percentile, journal impact factor, journal percentile“*) pro publikace registrované ve WoS. Rozsah komentáře k posudku byl snížen na polovinu (50 až 100 slov) pro články v impaktovaných časopisech a ponechán v rozsahu 100 až 200 slov podle doporučení TP pouze pro „velké“ výstupy (monografie a kapitoly), kde bibliometrické údaje zpravidla nejsou k dispozici (viz Samostatný doplňující dokument 6, v něm příloha V).
6. V odměňování byl zohledněn fakt, že posouzení publikací v impaktovaných časopisech je podstatně méně časově náročné (uvedené bibliometrické údaje jsou vodítkem) než v případě velkých výstupů, často mnoha set stránkových, které převažují v sociálních a humanitních vědách. V prvním případě byla odměna za posouzení jednoho výstupu nastavena na 50 € (tedy zhruba obdobně jak předpokládá TP), zatímco v druhém případě zdvojnásobena (100 €).

7.2 PROVEDENÍ POSOUZENÍ EXCELENTNÍCH VÝSTUPŮ A ORGANIZAČNÍ ZABEZPEČENÍ

Celkem 31 hodnocených výzkumných jednotek RU předložilo 235 excelentních výstupů, z toho 16 v kategorii neakademických (*„non-scholarly“*). U výstupů akademických (*„scholarly“*) se jednalo v oblasti přírodních a inženýrských věd v drtivé většině o časopisecké publikace v angličtině, k dispozici jako soubory PDF, z nichž přes 90 % bylo registrováno ve WoS. U humanitních oborů se naopak jednalo ve velké většině o knihy a kapitoly převážně v češtině, mezi cizími jazyky nebyla angličtina nikterak dominantní, žádný z předložených výstupů nefiguroval ve WoS. Část knih byla k dispozici pouze v tištěné formě a do elektronické podoby musela být převedena skenováním či byl výstup fyzicky zaslán patřičnému hodnotiteli. U neakademických výstupů se jednalo především o ověřené technologie (9) a patenty (7), jejichž popisy, v některých případech ovšem velmi stručné, byly ve 4 případech v angličtině, 8 popisů v češtině s anglickým abstraktem a 4 popisy byly pouze česky. Z tohoto důvodu bylo rozhodnuto, že neakademické výstupy nebudou posílány nezávislým posuzovatelům, ale budou zhodnoceny na úrovni oborových panelů při prezenční schůzce za pomoci českých poradců (v jejich roli vystupovali provizorně čeští členové hlavních panelů).

---

⁹ Viz kap. 6 Bibliometrická zpráva a Samostatný doplňující dokument 4.

Proces distančního posuzování excelentních výstupů sestával ze tří etap:

- získání a kontrahování kvalifikovaných posuzovatelů ochotných vypracovat v krátkém časovém intervalu (typicky dva až tři týdny) posudky na několik excelentních výstupů v oblasti jejich expertízy,
- zajištění on-line přístupu posuzovatelů k výstupům a zpětné obdržení klasifikace a posudků,
- převedení výsledků distančního hodnocení jednotlivých výstupů do integrované formy usnadňující práci panelu.

Tým KA4 oslovil na základě svých kontaktů v příslušných vědeckých komunitách mezinárodně uznávané odborníky mimo ČR především střední generace, na univerzitách s úrovní minimálně docent a ve vědeckých organizacích na úrovni samostatný či vedoucí vědecký pracovník. Pro každého posuzovatele bylo v on-line podpůrném systému vytvořeno personalizované úložiště obsahující návod pro posuzovatele (viz Samostatný doplňující dokument 6, příloha V, „*Guidelines for referees*“), excelentní výstupy (ve formátu PDF) k posouzení, příslušné šablony pro hodnocení vyjádřené kvalitativním stupněm a posudkem. Z vypracovaných hodnocení byly následně vytvořeny integrované zprávy o excelentních výstupech na úrovni výzkumných jednotek RU a integrovaná zpráva o posouzení excelentních výstupů na úrovni celého oboru. Ta obsahovala pro každou jednotku informaci o celkovém počtu podaných a vyhodnocených excelentních výstupů nezávislými posuzovateli, počet výstupů, kde se kvalitativní stupně dvou posuzovatelů lišily o více než dva stupně a celkové počty udělených kvalitativních stupňů od a do E. Příklad těchto dvou integrovaných zpráv, které mají formu přehledných tabulek, jsou uvedeny v tabulkách níže (viz Tabulka 5 a Tabulka 6).

Tabulka 5 Příklad integrované zprávy o excelentních výstupech pro jeden panel

Code RU	Type of RO	Scholarly outputs	Non scholarly outputs	Scholarly Excell. Outputs	Non scholarly EO	EO reviewed	EO rev. by 2 ref.	EOs score diff. 2 points or more	Number of score				
									(A)	(B)	(C)	(D)	(E)
AA_F_14	ScRO-HEI	542	72	8	1	8	2	1	X	X	X	X	X
BB_F_14	ScRO-HEI	433	56	10	0	10	2	0	X	X	X	X	X
CC_F_14	ScRO-HEI	619	23	8	0	8	1	0	X	X	X	X	X
AB_FCH_14	ScRO-HEI	319	200	9	0	9	4	1	X	X	X	X	X
BA_FCH_14	ScRO-ASCR	1142	5	20	0	20	9	0	X	X	X	X	X
AC_HP_14	ScRO-ASCR	146	7	3	0	3	0	0	X	X	X	X	X
CB_14	IBRO-RTO	119	90	2	3	5	0	0	X	X	X	X	X
CA_14	IBRO-RTO	21	21	2	1	2	1	1	X	X	X	X	X
AD_14	NatRes	28	3	2	0	2	0	0	X	X	X	X	X

Tabulka 6 Příklad integrované hodnotící zprávy excelentních výstupů pro jednu výzkumnou jednotku RU

OECD Field	Type of output	Full reference	Citations	Exp. Cit. rate	IF	Percentile IF	Score of the first referee	Assesment 1	Score of the second	Assesment 2
Chemical sciences	Journal article	SETTER: web server for RNA structure compa	3	5,91	8,28	9,0%	X	The rapid inc		
Chemical sciences	Journal article	Selective Synthesis of 7-Substituted Purines via	12	9,93	6,14	7,8%	X	The 2- and/or		
Chemical sciences	Journal article	The influence of electrolyte composition on elec	14	12,15	1,84	76,6%	X	This paper de		
Chemical sciences	Journal article	Flavin-cyclodextrin conjugates as catalysts of e	31	15,83	6,38	31,6%	X	Enantiomeric		
Chemical sciences	Journal article	Unprecedented Meta-Substitution of Calixarene	19	4,54	6,14	7,8%	X	In the paper t		
Chemical sciences	Journal article	New insight into the role of a base in the mecha	6	1,41	3,81	25,3%	X	Enantiomeric		
Chemical sciences	Journal article	Experimental study of hydrocarbon structure ef	13	7,89	2,56	30,4%	X	Although the	X	The results o
Chemical sciences	Journal article	Correlation of oxidative and reductive dye blea	32	16,75	2,42	72,2%	X	The main goa	X	This work wa
Chemical sciences	Verified Technology	Technology of ammonia stripping with vapor re								

Význam bibliometrických indikátorů je vysvětlen v podkapitole 6.1.

7.3 VÝSLEDKY A ZHODNOCENÍ

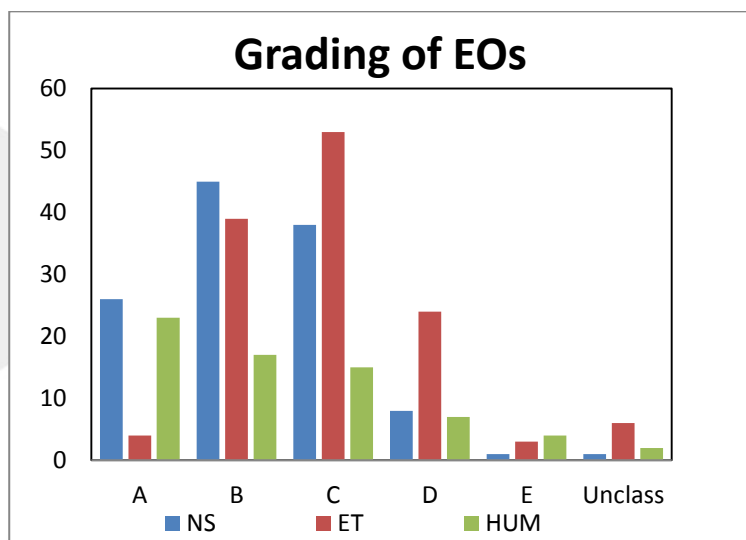
Na hodnocení se podílelo 25 zahraničních posuzovatelů. Vzhledem k časovým omezením se nepodařilo zajistit pro všech 219 akademických excelentních výstupů kvalifikované posuzovatele, ohodnoceno bylo 184 výstupů, z toho přes třetinu (65) bylo ohodnoceno dvěma posudky. Počet hodnocených výstupů na jednoho posuzovatele byl od 1 do 25. Akademické výstupy, které zůstaly neohodnoceny (35), byly klasifikovány oborovými panely při prezenčních schůzkách v Praze podobně jako 16 neakademických výstupů. V některých panelech byly vyhodnoceny i výstupy, kde druhé hodnocení chybělo, a celkový počet dvakrát posuzovaných výstupů vzrostl na 89. Zatímco v přírodních a inženýrských vědách se výsledky hodnocení lišily o dva stupně a více přibližně u 10 % výstupů, v případě humanitních věd se jednalo o 40 % výstupů, což ukazuje na daleko větší subjektivnost v této vědní oblasti v porovnání s vědami exaktními. V následující tabulce (viz Tabulka 7) a sloupcovém grafu (viz Obrázek 2) jsou uvedeny celkové počty udělených kvalitativních stupňů v pětibodovém hodnocení, pro tři vědní oblasti jsou patrné značné rozdíly v rozdělení kvalitativních stupňů.

Tabulka 7 Přehled přihlášených excelentních výstupů podle vědních oblastí a výsledky jejich vyhodnocení nezávislými posuzovateli

Disciplinary area	EO scholarly	EO non scholarly	WoS	Nr. indep. referees	Nr. graded schol. EO by referees	Nr. scores by referees	Nr. graded EO (refer. + panellists)	Nr. scores (refer. + panellists)	EO scores diff. by 2 or more
Natural Sciences	80	5	78	13	72	106	83	119	4
Engineering and Technology	80	11	71	13	63	89	91	129	4
Humanities	59	0	0	9	49	54	53	68	6

Disciplinary area	Number of score					
	A	B	C	D	E	Unclassified
Natural sciences	26	45	38	8	1	1
Engineering and Technology	4	39	53	24	3	6
Humanities	23	17	15	7	4	2

Obrázek 2 Přidělené kvalitativní stupně excelentních výstupů ve vědních oblastech

Poznámka: NS – přírodní vědy, ET – inženýrství a technologie, HUM – humanitní vědy

Ve výběru a posuzování excelentních výstupů se výrazně projeví rozdíly mezi exaktními vědami (přírodní a inženýrské) na jedné straně a humanitními vědami na straně druhé a to jak v typu dominujících excelentních výstupů (články v angličtině v mezinárodních časopisech versus knihy v češtině převážně v domácích vydavatelstvích), tak i v přístupu posuzovatelů (značná míra shody versus rozptýl v hodnocení). V exaktních vědách dominují výstupy malého rozsahu registrované ve *Web of Science* nebo *Scopus*, kde jsou významným vodítkem bibliometrické indikátory, a posouzení publikace tudíž není časově příliš náročné. V případě humanitních věd se jedná o rozsáhlé kapitoly či přímo mnoha set stránkové monografie, které vyžadují od posuzovatele daleko hlubší vhled spojený většinou s alespoň pasivní znalostí češtiny, a hodnocení může být časově podstatně více náročné. Navíc v této vědní oblasti jsou názory posuzovatelů někdy značně subjektivní. Využívání mezinárodních recenzí knih (jak se o to snaží AV ČR v první fázi svého hodnocení pracovišť v roce 2015) by mohlo proces posuzování zobjektivnit. Problémem je i posuzování neakademických výstupů, které jsou rovněž často převážně v češtině.

Tým K4 požádal posuzovatele o zpětnou vazbu formou stručného dotazníku o 5 otázkách, jejichž forma se částečně lišila pro oblasti exaktních a humanitních věd; odpovědi zaslalo 13 posuzovatelů výstupů exaktních věd a 5 posuzovatelů výstupů humanitních věd. Obě skupiny pokládají posuzování excelentních výstupů za užitečné a většina posuzovatelů v exaktních vědách hodnotí pozitivně i užití bibliometrických indikátorů. Posuzovatelé v exaktních vědách pokládají popisy kritérií k pětistupňovému hodnocení výstupů za jasné, ale není tomu tak u tří z pěti posuzovatelů v humanitních vědách. Odměnu za provedenou práci pokládá drtivá většina v obou skupinách za adekvátní, i když prakticky všichni se shodují, že strávili nad výstupy více než týmem KA4 předpokládanou dobu (zhruba do jedné hodiny pro „malé“ výstupy o rozsahu do cca 50 stran a dvě hodiny pro „velké“ výstupy o rozsahu větším než cca 50 stran). Toto naznačuje, že finanční odměna pro posuzovatele nemá zásadní vliv na zevrubnost vypracování posudků. Tým KA4 se setkal u oslovených vědců rovněž s odmítnutími zúčastnit se pilotního ověření jako posuzovatel, a to hlavně z důvodu časové zaneprázdněnosti a v případě exaktních věd i z metodologického nesouhlasu s druhotným vyhodnocováním vědeckých prací, o jejichž kvalitě již svědčí samy o sobě impaktní faktor časopisu a citační index – oba s normalizací pro daný vědecký obor.

Většina členů panelů (zhruba 80 %) ve svých komentářích označila posuzování vybraných výstupů za pozitivní rys nově navržené Metodiky; názory však nebyly jednotné v tom, zda tuto práci musí nutně provádět výlučně nezávislí posuzovatelé a jakou roli by v tomto směru mohl či měl hrát sám oborový panel. Zazněly rovněž návrhy lépe včlenit vybrané výstupy do kontextu vědeckých výsledků jednotlivých vědců či kolektivů uvnitř výzkumné jednotky RU a excelentní výstupy tím více zosobnit. Další informace o zpětné vazbě od panelistů jsou uvedeny v podkapitole 10.1.2.5.

7.3.1 Doporučení pro posouzení excelentních výstupů

1. Umožnit přihlášení i neakademických výstupů (např. patenty, technologie).
2. Oba posuzovatelé pracují nezávisle, vypracují dva nezávislé posudky k excelentnímu výstupu.
3. Vysvětlující popisy pro přidělení kvalitativního stupně budou podle návrhu použitého v pilotním ověření (viz Samostatný doplňující dokument 6, příloha V).
4. Šablona pro posuzovatele bude doplněna pěti bibliometrickými indikátory pro výstupy a to u těch, u kterých je to možné a relevantní.

8. Práce panelů

8.1 DISTANČNÍ HODNOCENÍ

Základním metodickým dokumentem pro členy hlavních i oborových hodnotících panelů byl Průvodce pro členy panelů v pilotním ověření (viz Samostatný doplňující dokument 6 „*Expert Panel Member Guidelines for the Pilot Testing*“). Dokument obsahoval popis organizace VaVal v České republice a základní rysy navrhované metodiky hodnocení, popis pilotního ověření, popis dokumentů, které měli členové panelů k dispozici (sebeevaluační zpráva výzkumné jednotky, bibliometrická zpráva pro výzkumnou jednotku, souhrnná zpráva o excelentních výstupech), instrukce k hodnocení a instrukce pro práci s podpůrným systémem (viz kap. 2). Dále měli členové panelů k dispozici dokument vypracovaný TP „*First Interim Report: the R&D Evaluation Methodology*“ (koncept Závěrečné zprávy 1: Hodnocení VO), souhrnné tabulky s údaji o počtu pracovníků, počtu výstupů a souvisejících bibliometrických indikátorech hodnocené jednotky EvU a jejich výzkumných jednotkách RU vypracované týmem KA4 (viz Samostatný doplňující dokument 7, v tomto dokumentu byly některé bibliometrické indikátory vymazány, protože reprezentují kvalitativní informaci o výzkumné jednotce, která v pilotním ověření nemá být veřejná), a také „*Submission guidelines for the Evaluated RO*“ – pokyny pro vyplňování sebeevaluačních formulářů pro výzkumné jednotky RU a hodnocené jednotky EvU (viz Samostatný doplňující dokument 1).

Pro nedostatek času nebylo možné uspořádat informativní a zejména kalibrační setkání všech členů jednotlivých oborových panelů před zahájením distančního hodnocení. Po kalibračních schůzkách v květnu (viz kap. 5) byli předsedové oborových panelů požádáni o provedení kalibrace distanční formou ve svých panelech. Pro nejasnost obsahu a tím i výstupů z této kalibrační schůzky (viz též kap. 5 a 11) byl výsledek zjednodušené kalibrace nevyhovující.

Distanční hodnocení bylo zahájeno v polovině května 2015 poté, co byla připravena PDF verze sebeevaluačních zpráv přihlášených výzkumných jednotek RU a zpřístupněna členům oborových i hlavních panelů v on-line podpůrném systému. Výsledky distančního hodnocení oborovými panely měly být k dispozici v on-line podpůrném systému před zahájením prezenčních schůzek panelů v Praze, tedy do 29. 6. resp. 30. 6. 2015 pro panely Přírodní vědy a Inženýrství a technologie a do 6. 7. 2015 pro panely Humanitní vědy.

Předsedové některých oborových panelů, které hodnotily větší počet výzkumných jednotek, přidělili po zahájení distančního hodnocení ke každé výzkumné jednotce zpravodaje a druhého hodnotitele, jejichž úkolem bylo připravit pro prezenční zasedání panelu v Praze návrh hodnocení.

Členové panelu měli v on-line podpůrném systému ve složkách příslušného panelu k dispozici hodnotící formulář, souhrnnou zprávu o excelentních výstupech v daném panelu a v jednotlivých podsložkách dokumenty z jednotlivých výzkumných jednotek RU: sebeevaluační zprávu a bibliometrickou zprávu a excelentní výstupy (ve formátu PDF).

8.1.1 Doporučení pro distanční hodnocení

1. Distančnímu hodnocení („*remote evaluation*“) musí předcházet kalibrační schůzka členů jednotlivých oborových panelů (viz Závěrečná zpráva 3: Malé pilotní hodnocení a využití IS VaVal jako nástroje při hodnocení, podkap. 2.3.3).

2. V informačním systému by mělo být vyplňování formuláře hodnocení nastaveno tak, aby bylo možno členem administrativního týmu nebo členem hlavního panelu sledovat včasné a úplné vyplnění formuláře. Pomocná rutina by měla provádět generování a odeslání upomínajícího e-mailového upozornění.

8.2 PREZENČNÍ ZASEDÁNÍ PANELŮ V PRAZE

8.2.1 Logistika

Prezenční zasedání panelů se uskutečnila v budově Národní technické knihovny v Praze ve dvou týdnech, a to od 29. 6. do 3. 7. 2015 pro hlavní a oborové panely dvou vědních oblastí Přírodní vědy („*Natural Sciences*“) a Inženýrství a technologie („*Engineering and Technology*“) a od 6. 7. do 9. 7. 2015 pro hlavní a oborové panely vědní oblasti Humanitní vědy („*Humanities*“). Příprava i průběh prezenčních zasedání byl zajištěn členy týmu KA4 za účinné podpory administrativního týmu projektu IPN Metodika a tajemníků panelů.

Ke každému panelu byl přiřazen/a a vyškolen/a tajemník/tajemnice, jehož/jejímž úkolem bylo zajistit administrativní podporu členům hodnotících panelů, podílet se ve spolupráci s administrativním týmem IPN Metodika na organizaci jednání, zajištění cest zahraničních expertů a jejich pobytu v ČR, účastnit se jednání panelů.

Zahraniční členové hodnotících panelů byli kontrahováni jako experti formou dohody o pracovní činnosti. To přinášelo řadu komplikací, počínaje nutností, aby si členové panelu zakoupili a zaplatili letenku na jednání v Praze, vyplacením odměny za práci po vyplnění výkazu práce, refundace osobních výdajů s několikaměsíčním zpožděním – to zákonitě vyvolalo oprávněnou kritiku členů panelů (viz kapitola 9 a podkapitola 10.1.2.9).

8.2.2 Návštěvy na pracovištích („on-site visits“)

Návrh Metodiky podle TP nepočítá s návštěvami hodnotících panelů na pracovištích. Podkladové materiály, tedy sebeevaluační a bibliometrická zpráva a posouzení excelentních výstupů mají být postačující pro vypracování hodnocení členy expertních panelů. Teprve v závěrech malého pilotního hodnocení¹⁰, které byly TP zveřejněny v květnu 2015, se konstatuje, že členové panelů se většinou shodli, že „*návštěva na pracovišti byla užitečná zejména pro instituce, které nedostatečně zpracovaly odpovědi v sebeevaluační zprávě nebo nesprávně porozuměly otázkám. V druhém případě návštěva pomohla při objasňování otázek, které RU špatně zpracovala. Panelisté navrhli, aby v případě, kdy jsou návštěvy absolutně vyloučeny z důvodů vysokých nákladů, hodnotící agentura zvážila pořádání platformy pro otázky a odpovědi („Q&A session“) pomocí on-line nástroje nebo videokonference.*“

Při přípravě pilotního ověření jsme se rozhodli, že podle časových možností budeme realizovat návštěvy na několika vybraných pracovištích s cílem posoudit jejich význam a nezbytnost. Přehled uskutečněných návštěv uvádí Tabulka 8. Nepodařilo se uskutečnit návštěvu pracoviště panelem Chemické inženýrství (2.4 *Chemical Engineering*) pro kategorické odmítnutí ze strany jedné hodnocené jednotky EvU členy panelu přijmout.

Komentáře panelistů i hodnocených jednotek k návštěvám na pracovišti jsou uvedeny v kapitole 10 (viz zejména podkap. 10.1.2.4 a 10.2.1.10).

¹⁰ Viz Podkladová zpráva 10 studie TP: The Small Pilot Evaluation – Feedback and Results, podkap. 2.2.1

Tabulka 8 Návštěvy na pracovišti

1. Přírodní vědy				
PANEL	ČLEN PANELU	VÝZKUMNÁ ORGANIZACE	VÝZKUMNÁ JEDNOTKA RU	DATUM
1.6 Biological Sciences	Arnold JM Driessen + 2	Faculty of Chemistry, Brno University of Technology (FCH VUT Brno)	VUT_FCH_16	30.6.
1.4 Chemical Sciences	Michael Haines+1	Research Institute of Inorganic Chemistry (VUAnCH)	VUAnCH_14	1.7
	Philippe Hapiot+3 Erik Thulstrup	J.Heyrovský Institute of Physical Chemistry of the AS CR (UFCHJH)	AVCR_UFCH_14	1.7
2. Inženýrství a technologie				
PANEL	ČLEN PANELU	VÝZKUMNÁ ORGANIZACE	VÝZKUMNÁ JEDNOTKA RU	DATUM
2.5 Materials Engineering	Gijsbertus de With + 3 Jonathan Seville	Institute of Chemical Process Fundamentals of the AS CR (UChP)	AVCR_UCHP_25	1.7.
2.7 Environmental Engineering	Wim H. Rulkens + 2	University of Chemistry and Technology (VSCHT)	VSCHT_FTOP_27	1.7.
2.9 Industrial Biotechnology	Fons Voragen +1	University of Chemistry and Technology (VSCHT)	VSCHT_FPBT_29	1.7.
6. Humanitní vědy				
PANEL	ČLEN PANELU	VÝZKUMNÁ ORGANIZACE	VÝZKUMNÁ JEDNOTKA RU	DATUM
6.1 History and Archaeology	Leoš Müller + 1	Faculty of Arts and Philosophy, University of Pardubice	UP_FF_61	8.7.
	Frank Hadler + 2	Institute of Contemporary History of the AS CR	AVCR_USD_61	8.7.
	Frank Hadler+2	National Archive	NA_61	8.7.
6.2 Languages and Literatures	Guy Achard-Bayle + 3 Michael North	Faculty of Arts, University of South Bohemia in České Budějovice (JU FF)	JU_FF_62	8.7.
6.3 Philosophy, Ethics and Religion	Jakob De Roover + 2	Faculty of Arts and Philosophy, University of Pardubice	UP_FF_63	8.7.

8.2.3 Doporučení pro návštěvy na pracovišti

1. Provést analýzu důležitosti a účelnosti návštěv na pracovišti s ohledem na cíle hodnocení. Bude-li akcentován formativní rys hodnocení, neobejde se bez návštěv pracovišť.
2. Bude-li rozhodnuto o realizaci návštěv pracovišť, bude nutné připravit jejich logistiku a vzít v úvahu i zvýšené náklady na hodnocení.
3. Jako kompromisní řešení, zejména pro hodnocení ve skupinách oborů společenské a humanitní vědy, je možné zvažovat formu společného jednání panelistů se zástupci hodnocené jednotky v místě zasedání panelu.

8.2.4 Doporučení pro organizaci návštěv na pracovišti

1. Zpracovat podrobné scénáře a pokyny jak pro členy panelu, tak i pro všechny účastníky z výzkumné jednotky RU (včetně návrhu na prohlídku laboratoří, knihoven apod.).
2. Členové panelu by měli před návštěvou sestavit okruh otázek a poskytnout je výzkumné jednotce.
3. Určit osoby, které budou odpovědné za moderování dialogů.
4. Zpracovat doporučený obsah a rozsah prezentace zaměřené na představení VaV činnosti (zabránit opakování údajů, které byly obsaženy v sebeevaluační zprávě).

8.2.5 Příprava hodnoticích zpráv pro výzkumné jednotky RU a hodnocené jednotky EvU

8.2.5.1 Hodnoticí zprávy pro výzkumné jednotky RU

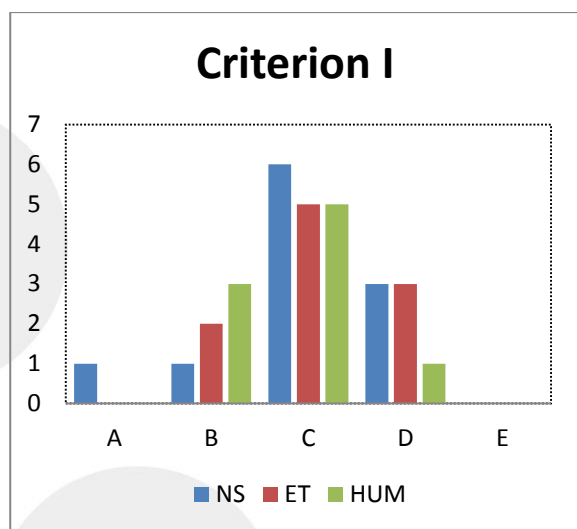
Při prezenčních zasedáních oborových expertních panelů byly diskutovány výsledky distančního hodnocení jednotlivých výzkumných jednotek a konsenzuálně připravena hodnocení vyjádřená kvalitativními stupni a slovním zdůvodněním. Konečnou redakci hodnoticí zprávy pro výzkumnou jednotku poté, většinou až po prezenčním zasedání, provedl předseda oborového panelu. Předseda hlavního panelu byl zodpovědný za vyjádření souhlasu s hodnoticí zprávou; často vznášel připomínky, které byly zapracovány.

Některé oborové panely, které hodnotily větší počet výzkumných jednotek RU, postupovaly podle doporučení TP. Za přípravu návrhu distančního hodnocení byl zodpovědný zpravodaj pracující za podpory dalšího člena panelu.

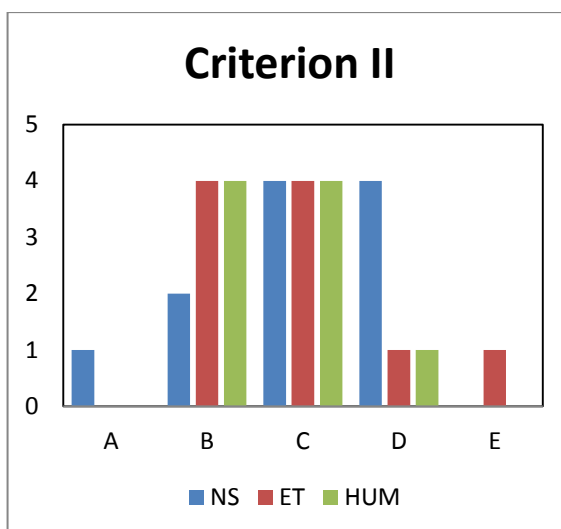
Výsledky hodnocení výzkumných jednotek, tedy jak kvalitativní stupně tak i slovní zdůvodnění, ukázaly výrazné systematické rozdíly v hodnocení mezi jednotlivými oborovými panely, které byly kritizovány v komentářích z výzkumných a hodnocených jednotek (viz Samostatný doplňující dokument 9, odpověď na otázku Q-1). Některé výzkumné jednotky dále připomínkovaly malou propracovanost doprovodných slovních komentářů. To bylo způsobeno zejména nedostatečnou kalibrací, která byla z časových důvodů realizována jediným společným zasedáním členů hlavního a předsedů či zástupců oborových panelů.

Šablona pro hodnoticí zprávu pro výzkumnou jednotku („*RU Evaluation Report*“) je součástí Průvodce pro členy panelů (viz Samostatný doplňující dokument 6, příloha VI). Ve sloupcových grafech (viz Obrázek 3 až Obrázek 7) jsou uvedeny celkové počty udělených kvalitativních stupňů ve všech pěti kritériích rozlišené podle vědní oblasti (NS – Přírodní vědy, ET – Inženýrství a technologie, HUM – Humanitní vědy).

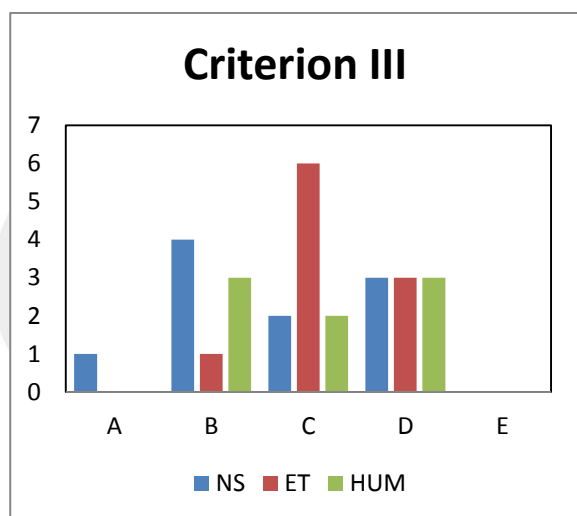
Obrázek 3 Počet udělených kvalitativních stupňů podle kritéria I „Výzkumné prostředí“

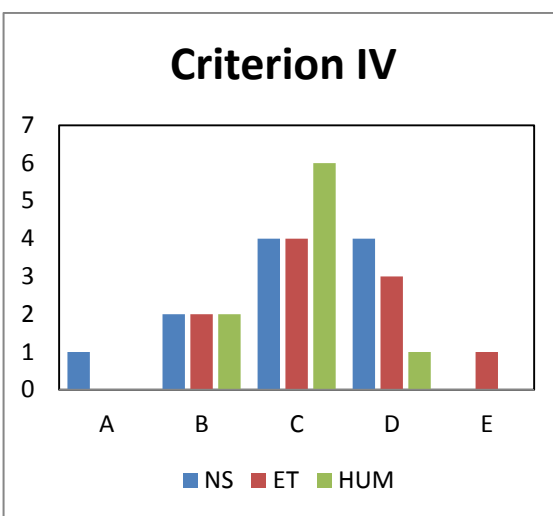
Obrázek 4 Počet udělených kvalitativních stupňů podle kritéria II „Členství v globální a národní výzkumné komunitě“

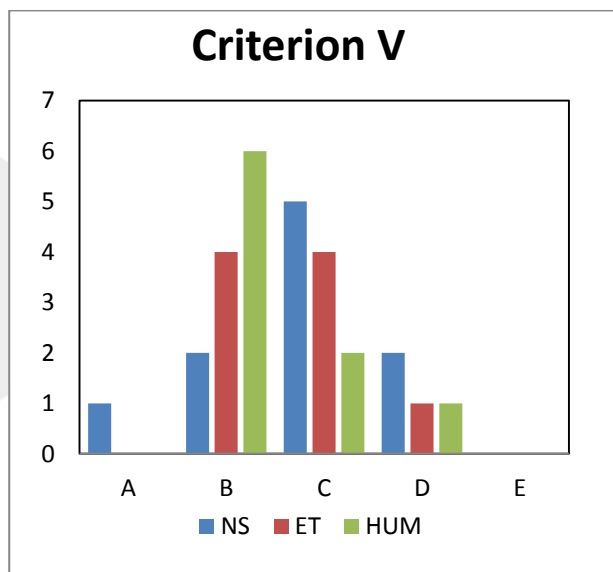
Obrázek 5 Počet udělených kvalitativních stupňů podle kritéria III „Excelence vědeckého výzkumu“

Obrázek 6 Počet udělených kvalitativních stupňů podle kritéria IV „Celková výkonnost výzkumu“

Obrázek 7 Počet udělených kvalitativních stupňů podle kritéria V „Význam pro společnost“

8.2.5.2 Doporučení pro další hodnocení na úrovni RU

1. Je potřebné vytvořit mnohem větší časový prostor pro kalibrační jednání jak na úrovni hlavního panelu, tak i uvnitř oborového panelu. Kalibrační jednání by měla proběhnout nejprve před zahájením distančního hodnocení, poté znovu před zahájením prezenčního zasedání panelu a posléze i v jeho průběhu.
2. Je třeba zajistit dostatečný časový prostor pro to, aby rozhodující část hodnotící zprávy vznikla při prezenčním zasedání.
3. Informační systém by měl zajistit, aby byly archivovány jednotlivé redakční vstupy jednotlivých členů panelů a aby konečná verze zprávy byla prokazatelně odsouhlasena v rámci informačního systému všemi členy panelu.

8.2.5.3 Hodnotící zprávy pro hodnocené jednotky EvU

Zpracování hodnotící zprávy na úrovni hodnocené jednotky EvU bylo nepříznivě ovlivněno několika faktory. Zaprvé, návod TP (viz Souhrnná zpráva, podkap. 3.2.4: „Předseda oborového panelu pro hlavní obor působnosti hodnocené jednotky (EvU) bude zodpovědný za vypracování analytické zprávy na úrovni hodnocené jednotky (EvU), a to podle zadání a ve spolupráci s dalšími příslušnými předsedy oborových hodnotících panelů“), je metodicky sporný. Tým KA4 proto doporučil, aby hodnotící zpráva na úrovni hodnocené jednotky byla vypracována předsedou hlavního panelu ve spolupráci s předsedy relevantních oborových panelů. Zadruhé, členové expertních panelů kritizovali nedostatečnost podkladových materiálů, zejména sebeevaluační zprávy zaměřené přednostně na úroveň výzkumné jednotky RU, pro vypracování shrnující zprávy pro hodnocenou jednotku EvU sestávající se z několika výzkumných jednotek RU. Zatřetí, v průběhu prezenčního zasedání byl pro diskuzi předsedů nebo zástupců panelů vyhrazen prostor cca 1 až 1,5 hodiny na každou EvU, což se ukázalo jako nedostačující. To vše se negativně projevilo jak na kvalitě zpracovaných hodnotících zpráv tak i na neúměrně dlouhé době potřebné k jejich dokončení.

8.2.5.4 Doporučení pro další hodnocení na úrovni EvU

1. Je třeba rozhodnout, zda hodnoticí zpráva na úrovni hodnocené jednotky EvU je natolik potřebná a přináší přidanou hodnotu, aby bylo pro její zhotovení vyvinuto značné úsilí a věnován potřebný čas a finanční prostředky.
2. Je potřeba zajistit dostatečný časový prostor jak pro kalibrační jednání pro úroveň hodnocené jednotky EvU před zahájením prezenčního zasedání hodnoticích panelů, tak i dostatečný prostor pro jednání zástupců jednotlivých oborových panelů, které hodnotí výzkumné jednotky RU tvořící hodnocenou jednotku EvU.
3. S pomocí informačního systému je třeba zajistit, aby všichni zástupci oborových panelů, které hodnotí výzkumné jednotky RU tvořící hodnocenou jednotku EvU, předložili své příspěvky k hodnocení EvU tak, aby konečné hodnocení mohl zpracovat předseda hlavního panelu. Funkcionalita informačního systému také zajistí prokazatelné odsouhlasení konečné verze zástupci panelů.

8.2.6 Hodnoticí zprávy pro obor a vědní oblast

TP doporučil (viz *Souhrnná zpráva*, podkap. 3.2.4), aby na závěr hodnocení byly vypracovány analytické zprávy na úrovni oboru („*Field of Science*“) a vědních oblastí („*Disciplinary Area*“), a to v gesci předsedy oborového panelu resp. předsedy hlavního panelu. Protože se pilotního ověření zúčastnil jen vybraný vzorek výzkumných organizací a jimi přihlášených výzkumných jednotek, nebyly pro neúplné pokrytí oborů ani vědních oblastí výše uvedené analytické zprávy vypracovány.

9. Odměny

TP ve svém podkladovém materiálu¹¹ navrhl odměny pro experty účastníci se hodnocení uvedené v druhém sloupci následující tabulky (viz Tabulka 9).

Tým KA4 provedl vlastní průzkum výší odměn obvyklých v zahraničí pro evaluace výsledků VaVal, přihlédl ke krátkosti času, ve kterém se měli zahraniční experti rozhodnout a k termínům, v nichž měli pracovat a také reflektoval možnosti dané celkovým rozpočtem projektu IPN Metodika. Z těchto úvah vyplynuly návrhy výší odměn pro zahraniční experty, členy panelů a posuzovatele pro pilotní testování uvedené ve třetím sloupci tabulky (viz Tabulka 9).

Tabulka 9 Denní odměna pro experty

	Denní sazba dle návrhu TP	Denní sazba při pilotním ověření
ZAHRA NIČNÍ EXPERTI		
Předseda hlavního a oborového panelu	€ 1 000	€ 500
Člen oborového panelu	€ 800	€ 450
Oborný poradce	€ 800	pozice nebyly obsazeny
Posuzovatel	€ 500	€ 500
ČEŠTÍ EXPERTI		
Člen hlavního panelu	€ 500	3 200 Kč
Oborný poradce	€ 500	pozice nebyly obsazeny

9.1 PANELISTÉ

Odměny pro členy panelů byly stanoveny odlišně od návrhu TP. Pro předsedu hlavního panelu a pro předsedy oborových panelů Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy stanovilo hodinovou sazbu před zdaněním 1 750 Kč. Pro členy oborových panelů Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy stanovilo hodinovou sazbu před zdaněním 1 575 Kč.

9.2 POSUZOVATELÉ

Pro odměny posuzovatelů byla vzata za základ úvaha TP, že za den vyhodnotí posuzovatel 10 článků, odměna za ohodnocení článku ve vědních oblastech Přírodní vědy a Inženýrství a technologie byla 50 €. V dotazníku, který byl posuzovatelům předložen po skončení hodnocení, byla mj. položena otázka, zda tato výše ohodnocení byla velkorysá (1 kladná odpověď), odpovídající (10 kladných odpovědí) nebo nedostatečná (žádná kladná odpověď). Pro vědní oblast Humanitních věd, kde převažujícím výstupem byla kniha (monografie) nebo kapitola v knize, byla stanovena sazba 100 € za výstup. Za velkorysou ji nepovažoval žádný z respondentů, čtyři ji ohodnotili jako odpovídající a jeden respondent ji označil za nedostatečnou.

Obecným problémem pro obě skupiny zahraničních expertů byl typ smlouvy, který s nimi MŠMT uzavřelo, a to sice dohoda o provedení práce. Tento typ smlouvy je pro zaměstnavatele, ale i samotné zahraniční pracovníky spojen se

¹¹ Podkladová zpráva 4 studie TP: Detailed evaluation cost framework

značnými administrativními obtížemi vyplývajících jednak z povinnosti hradit odvody na sociální a zdravotní pojištění, překročí-li měsíční odměna 10 000 Kč, jednak z komplikací spojených se složitou a nejednotnou legislativou upravující odvod daně z příjmů fyzických osob v jednotlivých zemích. Navíc, zahraniční experti byli nuceni hradit ze svých vlastních prostředků výdaje za letenky, za ubytování a další cestovní výdaje, vypořádání cestovních příkazů ve lhůtě dva až tři měsíce po absolvování cesty většina expertů kritizovala.

9.3 VÝZKUMNÉ resp. HODNOCENÉ JEDNOTKY

Vzhledem k tomu, že účast na pilotním testování byla pro výzkumnou resp. hodnocenou jednotku RU/EvU dobrovolná a její zaměstnanci vykonávali související aktivity nad rámec svých běžných povinností, byly na základě doporučení týmu IPN Metodika s konkrétními pracovníky nominovanými jednotkou RU/EvU uzavřeny na zpracování sebeevaluační zprávy a další činnosti v rámci pilotního ověření dohody o provedení práce. Počet pracovníků, jejichž zapojení tímto způsobem bylo konkrétní RU/EvU umožněno, vycházel z počtu výstupů dané jednotky. Hodinová sazba byla stanovena na 350 Kč. Celková částka vyplacená zapojeným pracovníkům se pohybovala od 50 do 200 tis. Kč na jednu EvU.

V tabulce (viz Tabulka 10) jsou uvedeny přímé a nepřímé náklady spojené s prací externích pracovníků podílejících se na pilotním ověření, mimo členů týmu IPN Metodika. Z nepřímých nákladů jsou uvedeny pouze odměny za zpracování sebe-evaluační zprávy a za další činnosti v rámci pilotního ověření poskytnuté pracovníkům RU/EvU.

Tabulka 10 Přímé a některé nepřímé náklady na pilotní ověření

Pozice	Počet	Celková částka v tis. Kč
Předseda panelu (zahraniční)	12	4 807
Člen panelu (zahraniční)	23	5 638
Člen hlavního panelu (český)	6	286
Cestovné panelistů vč. ubytování	35	608
Posuzovatel (referee)	25	711
Expert organizací účastnících se pilotního ověření	54	1 959
Tajemník panelu	12	310
Celkem	132	14 319

Poznámka: Celková částka zahrnuje hrubou mzdu a povinné odvody, s výjimkou položky cestovné a ubytování.

9.3.1 Doporučení pro odměňování

1. Při formulaci pravidel pro další (plné) hodnocení je třeba přihlídnout k rozdílnému pojetí uvádění výše odměny, kdy v relativně velkém počtu (evropských) zemí se výší odměny rozumí odměna po zdanění. Bylo by také vhodné, aby daňoví a právní experti ČR prozkoumali a zohlednili dopady daňových zákonů různých zemí, odkud experti pocházejí, a při stanovování výše odměny se vyhnuli případům, kdy daňový odvod experta v jeho zemi bude nepřiměřeně vysoký. Poukazujeme zejména na dohody o zabránění dvojímu zdanění, kde je upřednostňován postup, kdy danění podléhá příjem v zemi rezidenta, tj. v domácí zemi. Smlouvy o dvojím zdanění také umožňují odměnu poskytovat v nezávislém povolání.
2. Dále je třeba formulovat takový druh smlouvy se zahraničními experty, která umožní rychlé operativní pokrytí cestovních a pobytových nákladů experta pro práci v ČR, za velmi vhodnou považujeme možnost poskytnout finanční prostředky na tento druh výdajů buď zálohově, nebo paušálně před cestou do ČR. Pokud výše uvedená doporučení dosud nemají oporu ve stávající právní úpravě, považujeme význam hodnocení výsledků

VaVal v ČR za natolik významný, že by umožnění nebyrokratického přístupu k zahraničním expertům ospravedlnilo speciální právní úpravu. Bez nároku na úplnost se nicméně domníváme, že možným typem smlouvy je tzv. nepojmenovaná smlouva podle § 1746 občanského zákoníku, která umožní řešit oba výše pojmenované problémy danění a operativnosti při účtování a úhradě cestovních nákladů.

3. Pro účastníky hodnocení z hodnocených a výzkumných jednotek z ČR naopak doporučujeme, aby veškeré náklady (včetně eventuálních odměn) nesly samotné výzkumné organizace. Výsledkem hodnocení bude u značné části organizací institucionální dotace na chod organizace ze státního rozpočtu, tudíž i zdroj pro eventuální odměnu pro zaměstnance, kteří se na přípravě podkladů pro hodnocení podílejí.

10. Komentáře k Metodice

10.1 PANELISTÉ

Všichni členové hlavních i oborových panelů byli požádáni o odpovědi na otázky k navržené metodice hodnocení i k průběhu pilotního ověření. Otázky jsou uvedeny v nadpisu každého oddílu. Z některých panelů jsme obdrželi odpovědi vypracované souhrnně za celý panel, jinde jsme dostali odpovědi jednotlivých členů panelu. Celkem jsme ze dvanácti hlavních a oborových panelů, ve kterých pracovalo celkem 41 členů, obdrželi 26 souborů odpovědí a komentářů. Ty jsou uvedeny v samostatném doplňujícím dokumentu (viz Samostatný doplňující dokument 8).

10.1.1 Obecné otázky

První tři otázky byly zaměřeny na obecné celkové posouzení navržené Metodiky, v nich jsme se dotazovali na pozitivní a negativní rysy Metodiky a žádali o návrhy a komentáře k případné budoucí Metodice.

10.1.1.1 Q-A: Co je podle Vás nejdůležitější kladnou stránkou navrhovaného nového hodnocení podle Metodiky? Proč?

V odpovědích na tuto otázku jsme obdrželi celkem 23 argumentů na podporu Metodiky; některé z nich se objevují bez ohledu na oborovou specifikaci. Zpracování sebeevaluační zprávy se může stát významným nástrojem vnitřního hodnocení jak pro hodnocené instituce jako celek, tak i pro zhodnocení přínosu jednotlivých vědeckých pracovníků pro rozvoj dílčích výzkumných jednotek. Skutečnost, že hlavní část evaluace provádějí zahraniční experti, kteří nemají přímý zájmový vztah k hodnoceným institucím, jednak zaručuje vysokou míru objektivity hodnocení, jednak umožňuje srovnávat hodnocené výzkumné jednotky v širším mezinárodním kontextu.

- a) V případě exaktních věd (přírodní vědy a inženýrství a technologie) je velký důraz kladen na skutečnost, že obdobné pravidelné evaluační procesy jsou v rámci hodnocení vědy a výzkumu v těchto oborech ve vyspělých evropských zemích běžné. Proto tato Metodika usnadňuje zařazení hodnocené výzkumné jednotky do obecně srozumitelných kvalitativních kategorií, které zřetelně vymezují její význam v mezinárodní oborové komunitě, ovšem za předpokladu, že data, která budou mít hodnotitelé k dispozici, budou zpracována jednotnou formou podle zadaných směrnic, pečlivě a bezchybně.
- b) V případě oborů SHV (SHV=společenské a humanitní vědy, „*Social Sciences and Humanities*“ = SSH) je zdůrazňována skutečnost, že tato Metodika, vycházející ze standardů ověřených v jiných evropských zemích, zavádí jasná hodnoticí pravidla, která pro tuto oborovou skupinu zatím v České republice neexistují. Nezávislé hodnocení, prováděné zahraničními experty, umožní snáze aplikovat pozitivní zahraniční zkušenosti s evaluacemi výzkumných jednotek v oborech SHV a výrazně omezí potenciální zaujatost, která vyplývá z omezeného okruhu možných domácích hodnotitelů, kteří mají pro podobný typ hodnocení dostatečnou kvalifikaci a zkušenost. Aplikování Metodiky tohoto typu jednak podpoří aktivitu tradičních excelentních badatelských center, která si již získala významnou pozici v mezinárodním výzkumu v oborech SHV, jednak umožní objektivněji vyhodnotit vědecko-výzkumný potenciál v případě nedávno vzniklých pracovišť. Metodika má výrazný potenciál v tom, že umožňuje směřování k oborově specifikovanému hodnocení, jehož potřeba je dána jednak podstatně odlišným charakterem hlavních výstupů vědy a výzkumu v oborech SHV ve srovnání s obory exaktních věd, jednak odlišnými standardy

jazykovými, neboť u podstatné části oborů SHV není (na rozdíl od oborů exaktních věd) angličtina dominantním jazykem hlavních publikačních výstupů základního výzkumu.

10.1.1.2 Q-B: Prosím popište negativa Metodiky.

V odpovědích na tuto otázku jsme obdrželi celkem 25 kritických argumentů, z části se obsahově překrývajících. Většina z nich se netýká samotného principu Metodiky jako takové, ale více či méně závažných konkrétních technických řešení, která panelisté na základě svých zkušeností vyhodnotili jako nelogická či chybná. Panelisté obecně doporučují zpřesnit některé definice, poskytnout větší časový prostor pro jednání panelů a především pro kalibrační schůzky, díky kterým je možné odstranit případný nežádoucí škálový posun v hodnocení. Někteří panelisté poukázali na to, že hodnoticí škála je příliš malá; bylo by žádoucí zmínit možnost rozlišení zvláště mezi úrovněmi „B“ a „C“ (např. „+B“; „B₊“ a „B₋“, apod.) Průřezově všemi obory se objevuje námitka na možné nebezpečí subjektivního zkreslení výsledků evaluace, ke kterému by mohlo dojít v důsledku chybného výběru panelistů (nepřesná oborová specializace; malé zkušenosti s vědeckou prací aj.). Na rozdíl od oborových panelů (jejichž úloha v hodnoticím procesu byla jasná) panovala určitá nejistota v tom, jakou roli v celém systému zaujímají hlavní panely a jejich členové. Dále panelisté poukazují na nejasné zadání, resp. postrádali informaci, jakým způsobem budou výsledky celého evaluačního procesu následně aplikovány, zvláště za situace, kdy byly hodnoceny instituce zcela odlišného typu. Tato námitka se opakovala, i když v průběhu celého hodnoticího procesu bylo několikrát zdůrazňováno, že jde o pilotní ověření, jehož hlavním cílem není provést hodnocení několika vybraných institucí, ale ověřit funkčnost navržené Metodiky.

- a) V případě exaktních věd je především zpochybňována definice výzkumné jednotky RU, která neumožňuje provádět hodnocení v rámci logicky již existujících a na sobě do značné míry nezávislých badatelských týmů. V rámci nelogicky konstruovaných výzkumných jednotek potom není jasné odlišení podíl jednotlivých týmů na konkrétních výsledcích, vykazovaných jako excelentní. Sebeevaluační zpráva požaduje příliš velké množství informací, které mají subjektivní charakter. Bylo by vhodnější omezit požadované informace na objektivně ověřitelná data, resp. tento materiál rozdělit na dvě části (první – obsáhlejší – s jasně vyhodnotitelnými údaji; druhou – stručnější – s textovým obsahem).
- b) V případě oborů společenských a humanitních věd poukazovali panelisté na skutečnost, že přes dílčí odlišnosti bylo zřetelné, že základní hodnoticí principy Metodiky vycházely ze zkušeností z evaluací oborů přírodovědných. I přes určitý pozitivní posun tak v Metodice stále zůstávají některé dobře známé slabiny anglo-saského (resp. britského) modelu hodnocení. Stupně hodnocení jsou pro SHV definovány nelogicky; v těchto oborech, vázaných ve všech zemích do značné míry na domácí kulturně-jazykové prostředí, nedává definice stupně „A“ („*global leader*“) praktický smysl. Výše zmíněné nebezpečí subjektivního zkreslení výsledků při chybném výběru panelistů je v případě SHV ještě zvýrazněno požadavkem na znalost domácího prostředí (středně-východní Evropy) a na potřebné kompetence jazykové, bez nichž nemá smysl hodnotit výzkumné jednotky, jejichž hlavní činnost a excelentní výstupy mají většinou jinou než anglickou jazykovou formu.

10.1.1.3 Q-C: Prosím uveďte připomínky nebo návrhy, které mohou přispět ke zlepšení Metodiky.

V odpovědích na tuto obecnou otázku se zčásti opakovaly náměty, obsažené výše u otázky Q-B. Průřezově všemi obory se opakuje doporučení začlenit v nějaké podobě do hodnoticího procesu také představu hodnocené výzkumné jednotky o svém budoucím vývoji. Ke zvážení je též dána otázka vztahu mezi vědeckým výzkumem a výukou, v daném případě především na úrovni vzdělávání doktorandů. Všechny oborové skupiny doporučují poskytnout oborovým panelům kompletní přehled publikační činnosti (nejen seznam excelentních výstupů), přehled vědeckých organizačních aktivit

(pořádání oborových kongresů; vydávání významných oborových periodik aj.) a konkrétní přehled jednotlivých členů výzkumné jednotky včetně upřesnění jejich individuálních aktivit v publikační i organizační činnosti ve vědě a výzkumu.

- a. V případě exaktních věd je dále doporučováno přesnější vymezení vztahu mezi výzkumnými jednotkami (RU) a hodnocenou jednotkou (EvU), neboť z obecné SWOT analýzy je někdy obtížné abstrahovat pozitiva a negativa dílčích výzkumných jednotek (RU). Při hodnocení RU by měla být k dispozici jednoznačná statistická data, týkající se lidských zdrojů ve vztahu k dosaženým výsledkům („output/FTE“) a finančních zdrojů, získaných z účelového financování. Znovu se opakuje požadavek na stručnější textovou část u dílčích kritérií ve prospěch statisticky vyhodnotitelných přesných dat. Panelisté doporučují rozložit evaluační proces vzhledem k jeho náročnosti na pětiletý cyklus, v jehož rámci by bylo každoročně hodnoceno 20 % výzkumných jednotek.
- b. Panelisté z oborů společenských a humanitních věd (SHV) vedle výše zmíněných společných námětů doporučují navíc ještě rozšířit sebeevaluační zprávu o stručnou úvodní část, ve které by každá výzkumná jednotka měla podat stručný přehled svého dosavadního vývoje. Pro obory SHV (a zvláště Humanitní vědy) doporučují panelisté povinné zastoupení oborového specialisty vybaveného znalostí češtiny v každém oborovém panelu, a to s ohledem na primární roli češtiny jako základního komunikačního prostředku u oborů vázaných svou specializací či objektem zájmu na domácí kulturně-historické prostředí. Výběru panelistů je třeba věnovat velkou pozornost, neboť v rámci oborů SHV dochází k rychlému inovativnímu a metodologickému vývoji, ve kterém se odrážejí sociální a kulturní změny v oblasti středně-východní Evropy v posledních desetiletích.

10.1.2 Specifické otázky

Dalších devět otázek položených panelistům bylo specifických, týkajících se úzce vymezeného rysu Metodiky.

10.1.2.1 *Vaše připomínky k hodnocení na úrovni výzkumné jednotky RU versus hodnocené jednotky EvU.*

Návrh Metodiky podle TP byl od samého začátku postaven na výzkumné jednotce RU jako základní jednotce hodnocení. Teprve na základě připomínek projektového týmu IPN Metodika bylo zapracováno i provedení hodnocení na úrovni hodnocené jednotky EvU. Tento návrh má však řadu slabých míst a máme k němu několik zásadních připomínek (viz oddíly 8.2.5.3 a 8.2.5.4).

Odpovědi panelistů představují poměrně široké spektrum názorů bez ohledu na oborovou specializaci. Většina odpovědí na tuto otázku preferuje původní návrh, podle kterého by měla představovat základní složku evaluačního procesu výzkumná jednotka RU, ovšem s výhradami, týkajícími se definice RU. Vůči účelnosti hodnocení na úrovni EvU je namítáno, že EvU je tvořena zčásti dílčími jednotlivě hodnocenými RU (u nichž ale ne vždy existuje nějaký společný hodnotitelný prvek), zčásti ale také jednotkami, které součástí hodnocení nejsou. Za takové situace je velmi obtížné vytvářet evaluační zprávu o EvU jako celku, pokud samotná EvU nebyla předmětem hodnocení. Naproti tomu někteří panelisté vyjadřují podporu evaluaci EvU jako celku, neboť RU považují za příliš malou jednotku (v závislosti na typu hodnocené výzkumné organizace).

10.1.2.2 *Je pět hodnoticích kritérií relevantních a vhodně formulovaných? Prosím uveďte jakékoliv návrhy na změnu.*

Více než polovina panelistů odpověděla, že hodnoticích kritéria jsou navržena správně a považují je tedy za optimální. Více než 10 % panelistů doporučilo, aby bylo použito jemnější dělení, než jen pět klasifikačních stupňů a až E, tedy např. A-, B+, B-, B-C, C-B. Několik respondentů vzneslo pochybnost o účelnosti klasifikačního stupně A, „global leader“ s tím, že takové hodnocení náleží jen několika málo pracovištím ve světě. Stejný argument použil jiný respondent a

doporučil, aby klasifikační stupně A a B byly sloučeny do jediného, naopak aby byl přidán ještě jeden stupeň na dolní mezi, A a mezi D a E.

Několik respondentů ze skupiny oborů společenské a humanitní vědy poukázalo na to, že ve specifických oborech národního zaměření (např. česká literatura, český jazyk, česká historie) je označení „globální lídr“ nevhodné a mělo by být chápáno spíše jako „národní lídr“ spolupracující s mezinárodními pracovišti.

Někteří respondenti upozornili na to, že kritéria čísla 3 a 4 nejsou nezávislá.

Několik respondentů, a to zejména ze skupiny oborů SHV, navrhlo úpravu kritérií směřující k tomu, aby hodnocené jednotky pochopily kritéria při vypracování sebeevaluační zprávy stejným způsobem a aby kritéria poskytovala srovnatelnou vypovídací schopnost pro hodnotitele. Jeden respondent nepovažuje kritérium číslo V *Společenská relevance* za relevantní pro vědecké organizace.

10.1.2.3 Formulace otázek a struktura sebeevaluační zprávy dle pěti kritérií. Byly všechny otázky (na které odpovídaly výzkumné jednotky RU) užitečné? Bylo by lepší položit méně hlavních otázek (kolem 10) a ostatní data mít v jiné sekci?

Zhruba polovina panelistů, kteří explicitně odpověděli na tuto položenou otázku, považovala formulaci otázek v sebeevaluační zprávě za adekvátní. Několik respondentů doporučilo počet otázek snížit a seskupit je do dvou částí, jedné věnované popisným údajům (strategie, řízení, lidské zdroje apod.) a druhé údajům datovým. Někteří panelisté poukázali na chybějící údaje, jako je úplný seznam vědeckých pracovníků a úplný seznam výstupů (jeden navrhl, aby seznam publikací obsahoval hypertextové propojení na zdrojovou databázi), více údajů o postgraduálních studiích, jako jejich délka, míra dokončení.

Panelisté také kritizovali slabou úroveň odpovědí částí sebeevaluační zprávy věnovaných vědecké strategii výzkumné jednotky.

Několik respondentů se kriticky vyjádřilo k celkové kvalitě sebeevaluační zprávy. Za všechny citujeme dva: „*The self-assessment report is the principal material for the evaluation, but the quality of the reports presented by RUs vary a great deal. Note that since the present reports were prepared for this pilot exercise only, without any consequences for future financing, some units may not have paid sufficient attention to the report preparation*” a „*...some RU's were not totally aware that the “game” could be sort of valuable training for them, for next time when the evaluation is done for real.*”

10.1.2.4 Považujete návštěvy na pracovišti za důležité či dokonce nezbytné? Nebo možnost místo toho vést rozhovor se zaměstnanci výzkumné jednotky RU na neutrálním místě?

Názory na důležitost a užitečnost návštěvy na pracovišti oscilovaly mezi dvěma opačnými póly. Jednoznačně převažující většina respondentů (z 24 explicitních odpovědí bylo 21 zcela nebo částečně ve prospěch návštěvy) považovala návštěvy na pracovišti za důležité až naprosto nepostradatelné, klíčové pro úspěšné hodnocení. Vyskytla se i doporučení na zjednodušení procedurální stránky spočívající v pozvání několika zástupců z hodnocené jednotky na místo jednání panelu, protože řada respondentů si uvědomovala logistickou složitost zajištění návštěv pracovišť při celostátním provedení úplného hodnocení výzkumných organizací.

Několik respondentů označilo návštěvu pracoviště za nesmírně důležitou a přínosnou pro hodnocení, protože teprve během ní došlo k vysvětlení řady nejasných odpovědí v sebeevaluační zprávě. To ale svědčí daleko více o nedostatečném vypracování sebeevaluační zprávy ze strany hodnocené jednotky než o potřebě a účelnosti návštěvy.

Tři respondenti pochybovali o účelnosti návštěvy na pracovišti; jeden z nich připustil, že pro účely formativní, tedy pro vypracování doporučení pro další rozvoj jednotky, smysl návštěvy spatřuje. Jiný respondent doporučil, aby návštěva na pracovišti, pokud bude realizována, byla uskutečněna na úrovni hodnocené jednotky EvU nikoli výzkumné jednotky RU.

10.1.2.5 Považujete za užitečné hodnotit vybrané vědecké výstupy nezávislími posuzovateli?

Otázky číslo 5 a 6 (tedy tato a následující) spolu úzce souvisí. V tomto oddíle analyzujeme odpovědi pouze z hlediska účelnosti a užitečnosti získání hodnocení vybraného excelentního výstupu, které bylo provedeno nezávislým posuzovatelem a vyjádřeno kvalitativním stupněm a slovním komentářem.

Jednoznačně převažující většina respondentů (z 23 explicitních odpovědí bylo 18 zcela nebo částečně kladných) takové hodnocení podpořila. Několik z nich doporučilo, aby komentář k hodnocení obsahoval některé klíčové termíny, jako např. *originality, significance, rigour, readability/presentation, relevance to the field*.

Dva odpůrci hodnocení excelentních výstupů nezávislími posuzovateli navrhli, aby hodnocení vybraných výstupů provedli sami členové panelu. Zde je však nutné zdůraznit, že názor na hodnocení vybraných výstupů členy panelu se lišil; někteří doporučili, aby hodnocení provedli členové panelu, jiný jej kategoricky odmítl.

Členové panelů z vědní oblasti humanitní vědy požadovali, aby měli pro hodnocení k dispozici úplný seznam všech monografií vydaných v hodnoceném období, navíc doprovázený národními a mezinárodními recenzemi („*national and international reviews of books*“).

Řada respondentů upozornila na nedostatky v hodnocení excelentních výstupů. Panelisté obdrželi posudky pozdě, pro některé výstupy se nepodařilo získat dva nezávislé posudky, pro několik výstupů žádný posudek. Více se k těmto nedostatkům, jejich zdůvodnění i návrhům na předcházení, vyjadřujeme v kapitole 7 Posuzování excelentních výstupů.

10.1.2.6 Souhlasíte s hodnocením pouze nízkého procenta vědeckých výstupů nebo upřednostňujete seznam všech vědeckých výstupů? Doporučili byste kvalitní posouzení založené čistě na bibliometrii spíše než nezávislé posouzení vybraných publikací?

Na tuto otázku jsme získali jen 9 explicitních odpovědí, ostatní respondenti vesměs reagovali v předchozí otázce číslo 5 či v odpovědích na další otázky. Z nich jen tři respondenti upřednostnili možnost hodnotit jen malé množství výstupů. Čtyři respondenti požadovali úplný seznam výstupů; takových požadavků na úplný seznam výstupů bylo však výrazně více, pokud vezmeme v úvahu i odpovědi na jiné otázky. Jeden respondent zdůraznil důležitost mít seznam všech typů výstupů, tedy nejen „akademických“ (publikace, knihy atd.), ale i „neakademických“ včetně výstupů dokumentujících spolupráci s průmyslem.

10.1.2.7 Považujete bibliometrickou analýzu za důležitou pro Vaši vědní oblast? Jaké jsou připomínky či návrhy k obsahu bibliometrické zprávy?

Téměř všichni respondenti z vědních oblastí reprezentujících Přírodní vědy a Inženýrství a technologie považují bibliometrickou zprávu za užitečnou. Někteří z nich upozornili na to, že údaje z bibliometrické zprávy je třeba posuzovat s vědomím různých publikačních zvyků v různých oborech, že by tedy měla být pomocným kritériem při hodnocení.

Téměř všichni respondenti ze skupiny oborů reprezentujících humanitní vědy odmítli bibliometrickou zprávu jako neužitečnou. Jeden respondent považuje bibliometrickou zprávu za využitelnou pro články publikované v časopisech indexovaných v uznávaných rejstřících, jako Thomson Reuters nebo ERIH.

10.1.2.8 *Považujete kalibraci za nezbytnou a užitečnou součást Metodiky?*

Na tuto otázku explicitně odpovědělo 24 respondentů, 22 odpovědi bylo kladných. Mezi dvě negativní odpovědi patří konstatování, že dopad kalibrace byl omezený a že v našem provedení pro pilotní ověření (viz kap. 5) nehrála kalibrace významnou roli. Tyto dva negativní výroky dokládají nedostatečnou šíři a hloubku kalibrace v rámci pilotního ověření a zdůrazňují nutnost její lepší definice v další verzi Metodiky – viz též doporučení v kapitole 5.

Jeden respondent charakterizoval důležitost kalibrace slovy: „je potřeba sladit velmi tvrdé a velmi shovívavé hodnocení“.

10.1.2.9 *Prosím uveďte připomínky k pilotnímu ověření (celková organizace, předložené materiály, logistika schůzek panelů)?*

Ohlasy na organizaci pilotního ověření byly veskrze pozitivní. Několik respondentů se vyjádřilo s uspokojením k webovému rozhraní pro sdílení dokumentů (viz též kap. 2, On-line podpůrný systém). Někteří respondenti se kriticky vyjádřili k pozdnímu zaslání dokumentů, k jejich příliš velkému rozsahu. Jeden respondent doporučil, aby panelisté dostali seznam „What to do“, který by jasně vymezil a popsal jejich činnost (viz Samostatný doplňující dokument 8).

Několik respondentů se kriticky vyjádřilo k zajištění letenek a ubytování, kdy byli nuceni náklady uhradit s tím, že jim budou refundovány. Refundace proběhly s několikaměsíčním zpožděním.

10.2 VÝZKUMNÉ resp. HODNOCENÉ JEDNOTKY (RU resp. EVU)

Zodpovědné či kontaktní osoby z výzkumných jednotek byly požádány o odpovědi na otázky k navržené metodice hodnocení i k průběhu pilotního ověření. Z většiny výzkumných jednotek jsme obdrželi odpovědi vypracované souhrnně za celou hodnocenou jednotku, což nijak negativně neovlivnilo zpracování a závěry z obdržených komentářů, v několika případech za jednotlivé výzkumné jednotky. Celkem jsme z 31 výzkumných jednotek obdrželi 20 souborů odpovědí a komentářů. Ty jsou uvedeny v samostatném dokumentu, viz Samostatný doplňující dokument 9.

Shrnutí komentářů výzkumných resp. hodnocených jednotek

- a) z oblastí Přírodních věd a Inženýrství a technologie (reagovalo 12 jednotek)
- b) z oblastí Humanitních věd (reagovalo 8 jednotek)

10.2.1.1 *Považujete strukturu sebeevaluační zprávy a formulace otázek, které mají být zodpovězeny, za vhodné? Co si myslíte, že chybělo, bylo nadbytečné nebo mohlo respondenty mást?*

- a) V odpovědích k této otázce převažuje kritický tón, za bezproblémovou považovala sebeevaluační zprávu („SEZ“) pouze jediná výzkumná jednotka RU. Většina komentářů doporučuje SEZ zkrátit, některé výrazně. Dále RU požadují rozšířit komentáře k otázkám, aby bylo jasné, které aspekty činnosti RU budou posuzovány a podle jakých kritérií, zejména požadují jasnější definice tabulek s daty. RU z neakademické oblasti jsou názoru, že tato struktura SEZ je vhodná pro akademické výzkumné organizace. Většina RU také doporučuje nepožadovat SWOT analýzu. Jedna RU poukázala na nesoulad časových období, za která se uváděla některá data a údaje, jiná RU považovala hodnocené období za neaktuální, příliš vzdálené současnosti.
- b) Většina výzkumných jednotek RU akceptovala samotnou strukturu sebeevaluační zprávy jako přijatelnou a uživatelsky vhodnou. Opakovaly se však (zčásti obsahově shodné) námitky vůči účelnosti některých částí zprávy:
  - stanovení FTE (50 % úvazku fyzické osoby u akademických pracovníků VVŠ) neodpovídá reálné situaci;

- není jasný smysl zjišťování věkové struktury, tj. jak se zjištěná data projeví v hodnocení (u společensko-humanitních věd je věková hranice předpokládaného efektivního vědeckého výkonu nastavena výrazně výš než u přírodních věd, technologie a inženýrství);
- nejasně je vymezen pojem „společenský význam/dopad“ a kritéria, která sleduje.

10.2.1.2 Považujete formulaci pěti hodnotících kritérií za vhodnou, zejména zda je podle Vašeho názoru užitečné rozlišovat mezi excelencí ve výzkumu a výkonností ve výzkumu?

- a) Z dvanácti poskytnutých odpovědí se šest přiklání k tomu, že kritéria jsou adekvátní, zbylá stanoviska jsou částečně kritická, jedno zcela negativní, jedna výzkumná jednotka RU považuje kritéria za nejasná. Tři kritické komentáře poukazují na to, že kritéria jsou vhodná pro akademickou sféru, nikoli pro aplikovaný výzkum. Jedna RU připomíná, že excelentní výstupy nemusí být nutně v angličtině. Jedna RU považuje za zavádějící kritérium číslo II Členství v globální a národní výzkumné komunitě *Členství v globální a národní výzkumné komunitě*, kdy za známku kvality pokládá schopnost organizace dosáhnout excelentních výsledků vlastními pracovníky. Kromě kritiky doporučuje jedna RU inspirovat se kritérii, která používá pro své hodnocení AV ČR. Při konkrétním výčtu oblastí nicméně opakuje výčet otázek, které sebeevaluační zpráva IPN Metodika také obsahuje.
- b) Prakticky všechny výzkumné jednotky RU považují navržený systém pěti kritérií za odpovídající; některé bez výhrad, jiné s dílčími připomínkami. Tyto připomínky se týkají především dvou možných rizik, spojených s uplatněním oněch pěti kritérií v podmínkách SHV v ČR:
  - nejasná definice „excellence“ a kritérií, nutných k dosažení tohoto stupně hodnocení („*global leader*“);
  - obava, zda zahraniční hodnotitelé, neznalí domácího prostředí, vůbec mohou objektivně hodnotit činnost institucí, jejich hlavní vědeckovýzkumné aktivity jsou a priori vázány na domácí české prostředí.

10.2.1.3 Je jedno až dvě procenta vybraných výstupů dostatečné pro hodnocení excellence?

- a) Tři odpovědi z jedenácti souhlasí s tím, že 1 až 2 % jsou přiměřená, jedna výzkumná jednotka RU považuje za adekvátní 15 až 20 %, dvě RU požadují 5 %, jedna RU 3 %. Jedna odpověď zní, že není jasné, co je to excelentní výzkum. Dále RU požadují, aby maximální počet (v pilotním ověření nastaven na 20) nebyl zaveden. Další alternativní návrhy jsou uvádět 5 až 10 výstupů za každý hodnocený rok, uvádět 3 až 4 výstupy za všechny podoblasti, které RU považuje za své dominantní.
- b) Všechny výzkumné jednotky RU považovaly počet 1–2 % (při stanovení horního limitu počtu vykazatelných výsledků) za sporný, ovšem nikoli ze stejných důvodů. Námitky se týkají velikosti RU (pro větší RU by byl tento počet přijatelný, pro menší nikoli) i obecné struktury výstupů VaV v SHV. V těchto vědních oborech je obecně počet výstupů vyšší než v přírodních vědách a nejvýznamnější (excelentní) výstupy vznikají často mnoho let (hlavním typem takových výstupů jsou odborné knihy, publikované obvykle v češtině). Výběr malého počtu vybraných výstupů za krátké hodnotící období proto může podstatným způsobem ovlivnit hodnocení celé RU (pozitivně i negativně). Tohoto specifika SHV si byly vědomy i oborové hodnotící panely, které vždy vyžadovaly (vedle několika předložených excelentních výstupů) dodatečné doplnění celkového přehledu publikační činnosti celé RU za delší období, než jaké bylo zahrnuto do sebeevaluační zprávy (resp. časového úseku, vymezeného pro výběr excelentních výstupů).

10.2.1.4 Jaký je Váš názor na bibliometrickou zprávu, považujete uvedené indikátory za srozumitelné? Jaké informace dle Vašeho názoru chybí a které jsou nadbytečné nebo možná matoucí?

- a) Výrazná většina (11 z 12) se staví k bibliometrické analýze kriticky. Několik výzkumných jednotek RU uvádí, že bibliometrická analýza nemá význam, že je spíše zajímavou statistikou, než důležitým dokumentem pro hodnocení, další RU jsou názoru, že je nesrozumitelná. Některé RU požadují daleko hlubší a obsažnější bibliometrickou analýzu. Zbytek RU předkládá konkrétní detailní a rozsáhlé připomínky k jednotlivým indikátorům.
- b) Výzkumné jednotky RU z oblasti SHV se v této otázce blíží stanovisku RU z exaktních věd, i když obsah i informační hodnota bibliometrických zpráv, vzniklých v rámci pilotního ověření, jsou pro tyto vědní oblasti podstatně odlišné. Předložené bibliometrické zprávy považují RU z formálního hlediska za jasné a přehledné, ale jejich účelnost je vzhledem ke smyslu hodnocení sporná, neboť obsahují pouze údaje o počtech, nikoli o kvalitě výstupů. Pro SHV nemají smysl údaje o impaktovaných časopisech nebo o záznamech ve WoS, neboť tyto systémy vůbec neevidují hlavní (excelentní) typy výstupů v oborech SHV, kterými jsou především odborné knihy. Některé RU předkládají návrhy, jakými nástroji by bylo možné v budoucnu přispět k řešení tohoto rozporu.

10.2.1.5 Jak porovnáváte navrhovanou Metodiku s dřívější verzí hodnocení vědy a výzkumu (tzv. kafemlejnec a jeho nedávná úprava)?

- a) Z dvanácti odpovědí jich sedm uvádí, že stávající platná verze Metodiky je lepší než navrhovaná, protože je jednodušší, přesnější a objektivnější. Dva respondenti jsou názoru, že navrhovaná metodika je objektivnější, zejména pro přínos peer-review a také (na rozdíl od stávající metodiky) pro menší závislost na bibliometrických indikátorech, které jsou při převodu na RIV body používány s některými neobjektivními hodnotami přidělených bodů za výstup. Ve dvou stanoviscích, která upřednostňují nový návrh před stávajícím stavem, je však zdůrazněno, že návrh je nutno dopracovat. Tři výzkumné jednotky RU uvádějí, že neumí na tuto otázku odpovědět – dva představitelé RU napsali, že dřívější metodiku neznají, třetí uvádí, že nelze na tuto otázku odpovědět bez přesné znalosti finančního dopadu. Jedna odpověď připomíná, že hodnocení je vhodnější pro akademické instituce a znevýhodňuje výzkumné organizace aplikovaného výzkumu.
- b) Stanovisko výzkumných jednotek RU se výrazně liší s ohledem na charakter pracoviště. RU z prostředí AV ČR více oceňují navrhovanou „Metodiku“, což je logické, neboť podobným způsobem provádějí vnitřní evaluaci pravidelně každých pět let. RU z prostředí veřejných vysokých škol (VVS) ve srovnání upřednostňují stávající systém hodnocení, založený na jednoznačných a zpětně ověřitelných datech (evidovaných v systému RIV). V případě navrhované Metodiky poukazují na výrazné subjektivní prvky, ovlivňující celkový výsledek v několika fázích (samotná sebeevaluace; subjektivní prvek v osobách hodnotitelů; nejasnost vymezení hodnotících kritérií aj.), složitost a časovou náročnost. RU jiného typu (archiv, muzeum) se přímé odpovědi na položenou otázku vyhnuly a jen zopakovaly svůj názor na možný potenciál navrženého systému, aniž by jej srovnávaly se stávajícím modelem.

10.2.1.6 Máte jiné poznámky, připomínky k budoucí Metodice?

- a) Tyto komentáře jsou v případě hodnocených jednotek EvU z oblasti exaktních věd obsahově velmi rozdílné, neboť odrážejí odlišná stanoviska dílčích výzkumných jednotek RU. Pohybují se v širokém spektru od úplného odmítnutí navržené Metodiky (s doporučením setrvat u současného systému) až po dílčí doporučení, jak navrženou Metodiku v některých částech zlepšit. Většinou se ale jedná o zdůraznění některého z negativních (z hlediska příslušné RU) prvků, obsažených v návrhu Metodiky, který je zde znovu zopakován. RU z prostředí AV ČR vyzdvihují kvalitu

současného systému hodnocení uvnitř AV ČR, který považují za lepší, než návrh nové Metodiky. Doporučují srovnávat jednotlivé RU zvlášť v rámci AV ČR a zvlášť v rámci VVŠ. U ostatních RU je opakovaně zdůrazňováno jak nebezpečí subjektivního prvku hodnocení (úroveň zpracování sebeevaluační zprávy, kvalita panelistů a posuzovatelů), tak i skutečnost, že návrh Metodiky zvýhodňuje akademické výzkumné organizace RO před RO aplikovaného výzkumu. Doporučením je výrazně zjednodušit hodnoticí kritéria, omezit v rámci systému hodnocení subjektivní lidský faktor, položit větší váhu na objektivně ověřitelná data (redukovat narativní část) a před samotným hodnocením provést „předvýběr“ RU na základě bibliometrie. Méně často RU v odpovědích na položenou otázku poukazovaly na pozitivní potenciál navržené Metodiky, např. její ambice postavit hodnocení na výzkumných prioritách státu.

- b) V tomto bodě se u většiny výzkumných jednotek RU z oblasti SHV odráží jejich obecný postoj k navržené Metodice, obsažený již v odpovědích na předchozí otázku (viz výše 10.2.1.5). RU z prostředí AV ČR (a také archiv a muzeum) se zde již podrobněji nevyjadřují či jen připojují dílčí návrhy, jak Metodiku zlepšit (resp. přiblížit stávajícímu systému hodnocení, prováděnému v rámci AV ČR). Konkrétní připomínky se týkají např. limitní hranice pro dílčí RU (50 výstupů evidovaných v RIV), která je v případě SHV nastavena nelogicky (nezohledňuje žádné kvalitativní kritérium). RU z prostředí VVŠ jinými slovy opakují svoje negativní stanovisko a jen podrobněji vysvětlují, proč není podle jejich názoru tato metodika v navržené podobě pro obory SHV v praxi aplikovatelná.

10.2.1.7 Do jaké míry hodnocení panelů poskytlo správný pohled na výkon ve Vaší organizaci?

- a) Většina výzkumných jednotek RU (8 z 12) uvádí, že v podstatě (princiálně) lze s pohledem panelů souhlasit, že panely vystihly všeobecně postavení a výsledky RU. Mírný odstup od hodnocení panelů vyjádřily dvě RU (částečná shoda, 85% shoda), nesouhlas (30% shoda) vyjádřila jedna RU. Další RU uvedla, že silné a slabé stránky vystihl panel zcela korektně, nepochopil však strategii RU. K principiálnímu souladu sebehodnocení RU s hodnocením panelů připojily RU některé výhrady či poznámky. Za hlavní námitky lze považovat jednak absenci podrobnější a obsáhlejší slovní zpětné vazby, zejména k úrovni excelentních výstupů (hodnoticí zpráva je příliš stručná), jednak rozpor mezi slovním hodnocením a kvalitativními stupni („grades“) na škále a až E (RU je slovně hodnocena lépe, než odpovídá stanovenému stupni).
- b) Výzkumné jednotky RU u oborů SHV v naprosté většině akceptovaly hodnoticí zprávu jako objektivní a korektní. Dílčí výhrady se týkají pouze jednotlivin, jako např. nedostatečné zdůvodnění při posuzování konkrétního excelentního výstupu nebo nedostatečná data pro bibliometrickou analýzu.

V případě obou oborových skupin (exaktní i společenské a humanitní vědy) se u komentářů jednotlivých RU opakovaně objevovaly dva shodné poznatky, které je zapotřebí zohlednit při přípravě výsledné podoby systému hodnocení (z těchto názorů vyplývá preference oborově strukturovaného systému hodnocení, při kterém jsou v jedné fázi evaluovány oborově blízké RU):

- Hodnoticí panel si utvořil realistický pohled na RU teprve po návštěvě na pracovišti.
- Adekvátnost výsledného hodnocení je možné posoudit pouze v rámci většího počtu oborově blízkých výzkumných jednotek RU, hodnocených za stejné časové období. V rámci každé oborové komunity vždy existuje obecné empiricky ověřené povědomí o vědecké kvalitě toho či onoho pracoviště. Strukturované výsledky jakéhokoli evaluačního procesu tyto údaje zpřesňují a řadí posuzované RU v rámci téhož oboru do kvalitativně definované škály. Pokud by výsledek hodnocení přinesl zcela neočekávané a těžko vysvětlitelné

zařazení některých RU na kvalitativní škále (v pozitivním i negativním smyslu), pak může být celý systém zpochybněn (i když nastala třeba jen drobná chyba v rámci kalibrace).

10.2.1.8 Do jaké míry jsou závěry a doporučení přínosné a použitelné pro řízení Vaší organizace?

- a) Polovina respondentů (6 z 12) je názoru, že závěry a doporučení panelů jsou pro management instituce (úplně nebo částečně) užitečné a v nějaké podobě s nimi bude v budoucnosti po kritickém zhodnocení pracovat. Šest hodnocených/výzkumných jednotek EvU/RU je názoru, že pohledy panelů nepřinesly žádné nové informace či pro management institucí dosud neznámé závěry. Dvě jednotky uvedly, že mají vlastní hodnocení, které je lepší.
- b) Všechny hodnocené/výzkumné jednotky EvU/RU považují závěry a doporučení panelů za více či méně užitečné a přínosné, i když s nimi třeba nesouhlasí.

10.2.1.9 Prosím uveďte dobu a využití lidských zdrojů při přípravě zpráv. Kolik pracovních dnů a kolik lidí (přepočteno na plný úvazek) bylo využito (prosím uveďte odhad pro administrátory a zvláště pro výzkumníky)?

Odpovědi na tuto otázku jsou značně neurčité, dále jsou citovány podle hodnocených/výzkumných jednotek EvU/RU nebo výzkumných organizací RO. Výrazně se liší bez ohledu na obor, obecně však lze konstatovat, že RU z oborů SHV vykazovaly zřetelně nižší časové zatížení, než RU z oborů přírodovědných a technických. Na základě takto získaných dat nelze stanovit nějaké „standardní“ zatížení, neboť udávaná časová náročnost se velmi liší i u RU podobné velikosti, a to od několika desítek hodin až po mnoho stovek hodin. Pokud se některá RU vyjadřovala k otázce počtu hodin, smluvně hrazených v rámci pilotního ověření ze strany MŠMT, pak byl tento počet vyhodnocen jako dostatečný (byť nepokrýval plně všechny činnosti nutné k zajištění pilotního ověření v rámci dané RU). Některé RU přiznaly, že přípravě pilotního ověření nevěnovaly takovou pozornost (a časovou dotaci), jaká by této činnosti náležela, pokud by hodnocení již mělo mít konkrétní (finanční) důsledky. Z uvedených dat vyplývá, že hodnocené instituce považují realizaci Metodiky v navržené podobě za časově velmi náročnou (pokud vykazují řádově stovky hodin, které museli realizaci věnovat i vědečtí pracovníci v řídicích funkcích, pak takto vyjádřené náklady ze strany hodnocených institucí dosahují značně vysokých částek).

10.2.1.10 Jen pro hodnocené jednotky, které byly navštíveny. Prosím okomentujte význam, užitečnost a program návštěvy.

- a) Na tuto otázku odpovědělo pět subjektů (2 hodnocené jednotky EvU a 3 výzkumné jednotky RU) – tři z nich hodnotí návštěvy na pracovišti („on-site visits“) spíše negativně – návštěvy se konaly v nevhodný čas, fakultu hodnotil nesprávný panel (přihlášení výzkumné jednotky RU k panelu ovšem provedla sama hodnocená jednotka), návštěva přinesla dodatečné administrativní a časové břímě, hodnocené jednotce EvU nepřinesla návštěva žádné další dodatečné informace. Jedna hodnocená jednotka EvU a jedna výzkumná jednotka RU hodnotí přínos návštěvy pozitivně (RU velmi pozitivně), protože měli možnost některé aspekty své činnosti se členy panelu prodiskutovat a šířeji objasnit.
- b) V rámci oborů společenské a humanitní vědy všechny výzkumné jednotky RU, na kterých návštěva členů panelů proběhla, hodnotí tuto návštěvu pozitivně. Tato informace je obvykle doplněna dílčími doporučeními, týkajícími se organizování takové návštěvy, či úvahou nad otázkou případného technického zvládnutí velkého počtu návštěv, pokud by hodnocení probíhalo plošně u většího počtu výzkumných jednotek RU.

10.3 POSUZOVATELÉ

Otázky a zpracované odpovědi posuzovatelů excelentních výstupů jsou shrnuty v dokumentu, viz Samostatný doplňující dokument 10. Z celkového počtu 25 zahraničních posuzovatelů jsme obdrželi 12 odpovědí z vědních oblastí Přírodní vědy a Inženýrství a technologie a 5 odpovědí za Humanitní vědy. Stručná analýza komentářů posuzovatelů je uvedena v podkap. 7.3.

11. Závěr

Pilotní ověření nového konceptu hodnocení výzkumu, vývoje a inovací navrženého společností Technopolis Group ve spolupráci s TC AV ČR, NIFU a InfoScience Praha v rámci řešení Individuálního projektu národního MŠMT „Efektivní systém hodnocení a financování výzkumu, vývoje a inovací“ bylo úspěšně završeno. Realizační tým pilotního ověření (KA4) provedl několik dílčích úprav navržené Metodiky, které odrážely připomínky z veřejných konzultací, závěry z malého pilotního hodnocení a vlastní zkušenosti z analogických hodnocení a které dále vedly k úpravám dovolujícím realizaci v omezeném čase.

Úpravy Metodiky pro pilotní ověření se týkaly zejména podmínek pro registraci výzkumné jednotky, metodologických a formálních úprav sebeevaluační zprávy, výběru a kontrahování členů hodnotících panelů a posuzovatelů, dílčích úprav v bibliometrické zprávě, změn v popisu kvalitativních stupňů při posuzování excelentních výstupů, odstranění hierarchizace posuzovatelů a doplnění akademických excelentních výstupů bibliometrickými indikátory a konečně i podstatné redukce odměn pro členy hlavních i oborových hodnotících panelů.

Konečná doporučení k dalším úpravám budoucí Metodiky specificky vztažená k jejím jednotlivým rysům jsou podrobně rozvedena v závěru kapitol, vždy v samostatném oddíle uvozeném nadpisem „Doporučení“. Z nich jako zásadní je vyzdvihována možnost, aby hodnocená jednotka ve výjimečných a zdůvodněných případech přihlásila více než jednu výzkumnou jednotku v jednom vědním oboru, restrukturalizace sebeevaluační zprávy, variabilnost v počtu členů oborových panelů a jejich obsazení i českými členy vedle expertů zahraničních, zahrnutí i neakademických výstupů do kritéria číslo III „*Excellence vědeckého výzkumu*“, jasná formulace a popis procesu kalibračních jednání a jejich výstupů s cílem zejména sjednotit interpretaci kvalitativních stupňů. Doporučení z této závěrečné zprávy jsou zahrnuta v Implementačních doporučeních projektu IPN Metodika.

Dílčím výsledkem pilotního ověření jsou hodnotící zprávy jedenatřiceti zúčastněných výzkumných jednotek RU, které byly poskytnuty managementu daných výzkumných a hodnocených jednotek, avšak nebyly podle předcházející dohody zveřejněny neb sloužily výhradně k ověření funkčnosti systému hodnocení. Na úrovni hodnocených jednotek EvU byly vypracovány v součinnosti předsedů hlavních a oborových panelů i syntetické hodnotící zprávy ve formě SWOT analýzy. Podstatným výstupem pilotního ověření jsou komentáře od členů expertních hodnotících panelů a od hodnocených jednotek, které obsahují podněty pro nastavení budoucího celoplošného hodnocení výzkumných organizací v České republice.

V celkovém hodnocení navržené Metodiky se poměrně zřetelně liší názory členů hodnotících panelů (panelistů) na straně jedné a názory zástupců hodnocených výzkumných organizací, na straně druhé.

Zahraniční členové hodnotících panelů většinou doporučují navrženou Metodiku jako správný krok k zavedení evaluačních standardů, které jsou v mnoha evropských zemích již běžné. Zároveň označili systém založený na mechanickém bodovém hodnocení výstupů za ojedinělý a neodrážející plně vědeckou úroveň výzkumné jednotky.

Zástupci výzkumných organizací posuzovali novou Metodiku méně jednoznačně především pro její komplexnost a náročnost, přes dílčí a věcné námitky však vyhodnotili svou zkušenost ve většině jako přínosnou. Některé z hodnocených výzkumných jednotek však v následné zpětné vazbě přiznaly, že pilotnímu ověření nevěnovaly takovou pozornost, jakou by si zasloužilo, pokud by z jeho výsledků vyplývaly i konkrétní zejména finanční důsledky. V zásadě nebyla zpochybněna obecná účelnost takového hodnocení a využití jeho výsledků pro samotné výzkumné organizace a

jejich řízení. Vysoké nároky časové a finanční, spojené s aplikací navržené Metodiky, stejně jako výrazné nebezpečí subjektivního prvku uvnitř evaluačního systému, vyhodnotily tyto výzkumné organizace jako možné ohrožení stability financování výzkumu a vývoje. Toto stanovisko bylo výrazněji akcentováno v případě přírodních a inženýrských oborů, které mají vytvořen fungující systém mezinárodního hodnocení kvality publikačních výstupů. U oborů společensko-vědních a humanitních je nová Metodika pokládána za rozhodně přínosnou, i když je poukazováno na skutečnost, že nezohledňuje dostatečně oborová specifika. Názory se rovněž liší podle typu výzkumných organizací. Zatímco hodnocené fakulty vysokých škol zaujímaly k nové Metodice postoj převážně kritický, u ostatních organizací převažoval náhled pozitivní. Toto bylo zvláště markantní u pracovišť AV ČR, které mají s evaluací typu „peer-review“ již dlouholeté zkušenosti.

Závěrem konstatujeme, že pilotní ověření jednoznačně splnilo svůj cíl a prokázalo, že doporučení společnosti Technopolis získaná v rámci projektu IPN Metodika jsou využitelná jako základ pro budoucí hodnocení, avšak s určitými nutnými modifikacemi (viz Implementační doporučení projektového týmu IPN Metodika, kde je převzata i řada závěrů z pilotního ověření). Po dílčích úpravách a využití zkušeností z analogických systémů hodnocení jak podle „Metodiky 2013+“, tak i probíhajícího hodnocení ústavů AV ČR, je týmem KA4 IPN Metodika doporučeno nový systém hodnocení implementovat co nejdříve, ale v první etapě jen na vybraný segment výzkumných organizací, např. veřejné vysoké školy, s určitým avšak ne zásadním dopadem na úroveň jejich institucionálního financování. Tato přechodná etapa se jeví jako nutná, a to z důvodů složitosti a finanční i časové náročnosti nového systému. Po úspěšném završení této etapy bude možné zavést celý systém hodnocení a financování na všechny výzkumné organizace v České republice. Tým KA4 je si ovšem vědom toho, že zavedení nové Metodiky do celoplošné praxe bude v první řadě výsostným politickým rozhodnutím.

12. Seznam zkratek

AV ČR	Akademie věd České republiky
ASCR	The Czech Academy of Sciences
ČVUT	České vysoké učení technické
DA	Disciplinary Area (Vědní oblast)
EMB	Evaluation Management Board (Rada pro řízení hodnocení - RŘH)
EO	Excellent Output (Excelentní výstup)
ERIH	European Reference Index for the Humanities (Databáze odborných časopisů z oborů humanitních věd)
ET	Engineering and Technology (Inženýrství a technologie)
EU	Evropská unie
EvU	Evaluated Unit (Hodnocená jednotka – HJ)
FoS	Field of Science (Vědní obor)
FTE	Full-time equivalent (Ekvivalent plného úvazku)
HEI	Higher Education Institution (Veřejná vysoká škola – VVŠ)
HUM	Humanities (Humanitní vědy)
IBRO	Industry & Business Services Research Organisations (Výzkumné organizace odvětvového výzkumu a podnikových služeb)
IPN	Individuální projekt národní
IPN Metodika	IPN „Efektivní systém hodnocení a financování výzkumu, vývoje a inovací“
IS	Informační systém
IS VaVal	Informační systém výzkumu, experimentálního vývoje a inovací
KA1	Klíčová aktivita 1 IPN Metodika – Informační podpora
KA2	Klíčová aktivita 2 IPN Metodika – Systém hodnocení
KA4	Klíčová aktivita 4 IPN Metodika – Pilotní ověření
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
NatRes	National Resources Research Organisation (Výzkumná organizace zajišťující národní zdroje)

NS	Natural Sciences (Přírodní vědy)
OECD	Organisation for Economic Cooperation and Development (Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj)
PO	Pilotní ověření
IT	Informační technologie
RAE	Research Assessment Exercise (Systém hodnocení univerzitního výzkumu, UK)
REF	Research Excellence Framework (Rámec excelence výzkumu, UK)
RIV	Rejstřík informací o výsledcích
RO	Research Organisation (Výzkumná organizace – VO)
RTO	Research and Technology Organisation (Organizace pro výzkum a technologii)
RU	Research Unit (Výzkumná jednotka – VJ)
RVVI	Rada pro výzkum, vývoj a inovace
Scopus	Bibliografická a citační databáze firmy Elsevier
ScRO	Scientific Research Organisation (Organizace vědeckého výzkumu)
SAR	Self-assessment report (Sebeevaluační zpráva)
SSH	Social sciences and humanities (Společenské a humanitní vědy – SHV)
SW	Software
SWOT	Strengths-Weaknesses-Opportunities-Threats (Analýza silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb organizace)
TP	Zpracovatel studie „Metodika hodnocení ve VaV a zásady financování“ – společnost Technopolis Group za podpory TC AV ČR, NIFU a InfoScience Praha
VaV	Výzkum a vývoj
VaVal	Výzkum, vývoj a inovace
VŠCHT	Vysoká škola chemicko-technologická v Praze
VVŠ	Veřejná vysoká škola
WoS	Bibliografická a citační databáze společnosti Thomson Reuters (Web of Science)

13. Seznam samostatných doplňujících dokumentů

Samostatný doplňující dokument 1	Průvodce pro hodnocené výzkumné organizace (<i>„Submission Guidelines for Evaluated Research Organisations“</i>)
Samostatný doplňující dokument 2	Šablona sebeevaluační zprávy (<i>„Template of Self-assessment Report“</i>)
Samostatný doplňující dokument 3	Zápisy z kalibračních schůzek (<i>„Minutes of Calibration Meetings“</i>)
Samostatný doplňující dokument 4	Úpravy bibliometrické zprávy (<i>„Adjustments to the Bibliometric Report“</i>)
Samostatný doplňující dokument 5	Příklad bibliometrické zprávy (<i>„Example of a Bibliometric Report“</i>)
Samostatný doplňující dokument 6	Průvodce pro členy panelů (<i>„Expert Panel Member Guidelines“</i>)
Samostatný doplňující dokument 7	Souhrnné tabulky s údaji o počtu pracovníků a výstupů EvU a jejich RU (<i>„Overview Tables of EvU and their RUs“</i>)
Samostatný doplňující dokument 8	Komentáře členů hlavních a oborových panelů k metodice hodnocení a pilotnímu ověření (<i>„Main and Subject Panel Members' Feedback on Methodology and Pilot Test“</i>)
Samostatný doplňující dokument 9	Komentáře výzkumných resp. hodnocených jednotek k metodice hodnocení a pilotnímu ověření (<i>„Evaluated Units' and Research Units' Feedback on Methodology and Pilot Test“</i>)
Samostatný doplňující dokument 10	Otázky a zpracované odpovědi posuzovatelů excelentních výstupů (<i>„Questions and Answers of the Referees of Excellent Outputs“</i>)

**Pilotní ověření návrhu nové metodiky hodnocení
výzkumných organizací
Závěrečná zpráva**

Vydává Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Karmelitská 7, Praha 1
Individuální projekt národní pro oblast terciárního vzdělávání, výzkumu a vývoje:
Efektivní systém hodnocení a financování výzkumu, vývoje a inovací (IPN Metodika)
www.metodika.reformy-msmt.cz

Praha 2015